

Veija po pošti:

Za celo leto naprej . . . K 28—
za en mesec . . . " 2-20
za Nemčijo celoletno . . . " 29—
za ostalo inozemstvo . . . " 35—

V Ljubljani na dom:

Za celo leto naprej . . . K 24—
za en mesec . . . " 2—
V upravi prejemov mesečno . . . 1-80

Sobotna izdaja:

za celo leto . . . " 7—
za Nemčijo celoletno . . . " 9—
za ostalo inozemstvo . . . " 12—

SLOVENEK

Inserati:

Enostolpna petstvrsta (72 mm široka in 3 mm visoka ali nje prostor)

za enkrat . . . po 20 v
za dva- in večkrat . . . 15.,
pri večjih naročilih primeren
popust po dogovoru.

Poslano:

enostolpna petstvrsta po 40 vin.

Izhaja vsak dan, izvenredni ne-
delje in praznike, ob 5. uri pop.

Redna letna priloga Vozni red

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne
sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 74. —

Političen list za slovenski narod.

Upravništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6. — Račun
poštne branilnice avstrijske št. 24.797, ogrske 26.511,
bosn.-herc. št. 7563. — Upravljalškega telefona št. 188.

Proti Petrovi skali.

Vse kaže, da bo letošnje leto važen mejnik v cerkveni zgodovini. Italija je pristopila k londonski pogodbi le s klavzulo, da ententa ne bo dovolila izpremembe italijanske garancijske postave, ki pod krinko svobode papeža dejansko uklepa v okove in Cerkvi jemlje svobodo. Natančnejše vesti pa še pravijo, da je v klavzuli rečeno, da se papežu sploh ne bo dovolilo kakega posredovanja za mir in prišla je še tretja zanesljiva vest, da je ententa morala dati Italiji ob tej priliki 2 milijardi. Vse troje kot plačilo Judežu.

»Neue Züricher Nachrichten«, ki so prve prinesle vest o »rimski« klavzuli v londonski pogodbi, kar se je kasneje potrdilo tudi od vatičanske in nemške diplomatične strani, prinašajo sedaj članek od nevtralne osebnosti, ki je po zatrjevanju lista znana kot strogo vestna, kateri je samo za resnico in resničnost. List pravi, da ima dovolj vzroka za domnevo, da je bil članek odposlan šele po odobritvi od avtoritativne strani.

Bati se je, da se bodo stvari nevarno razvile za sv. stolico. Ta slutnja je utemeljena že v sedanjem nevarnem položaju Vatikana. Ni nam treba prehitevati dogodkov niti preveč črno gledati v bodočnost, da vidimo, kako se bliža katastrofa. Gre se tu za faktorje, ki pomenjajo več kakor golo razpoloženje udeležene strani.

Pred malo meseci so bili v Italiji še gotovi, da se bo »narodno podjetje« t. j. vojna posrečila. Danes ne veruje več niti najbolj zagrižen vojni hujskač na časten konec, kajšele na zmago. Kdo je kriv? Seveda ne vlada, saj je »ljudstvo« menda hotelo vojno.

V nobeni deželi ne bo najbrže med vojski in častniki nevolja in malodušnost tako velika kakor v Italiji. Da, prav na upor in revolucijo meji, kar se sedaj sliši od ranjenih ali bolnih vojakov. Tako ne more več dolgo trajati. Ubogo laško ljudstvo trpi strašno — danes sicer manj pod stisko vojne, kakor pa bo oni dan, ko se bo vzbudilo iz svoje blodnje. Kdor misli, da se ne dogajajo revolucionarni upori, ta se je najbrže vendarle motil. Prostožidarji že vlečejo v ono smer, kjer se upor lažje združja, namreč proti — Vatikenu.

Morda se zdi kot neverjetno, toda res je, da laško ljudstvo že sedaj slepijo, da je vseh neuspehov kriv papež. V italijanskem prostožidarskem časopisu prihajajo vsak dan takozvane »vatičanske novice«, ki tvorijo v listih poseben oddelek. Samo en dokaz: Rimska »Tribuna« poroča 3. januarja: »Tipičen izraz, ki se pa da pri zasledovanju vatičanske politike še bolj izpopolniti, je neka fraza, katero je pred kratkim ča-

som izrekel papež: »Če bi države entente hotele začeti mirovna pogajanja, bi jih lahko takoj jutri začeli.« S temi besedami je razločno razodeto trdovratno stremenje Vatikana, da države četverpogorazuma prisili, da sprejmejo nemški mir. To pa bo spravilo Vatikan sam v materialno in moralno nesrečo, ker se ta vatičanska tendenca, katere danes ne more nihče več tajiti, zadirja in žali katoličane in nekatoličane in sploh vse, kateri imajo simpatije do entente. Stvari so prišle do one točke, da celo oni, ki so za zaupanjem pozdravili zarjo novega pontifikata in so veljali še za oporo politike sv. stolice, danes ne morejo več zakriti svoje nevolje.

Kakor se vidi streme te »vatičanske informacije« po načelu: »Loči in vladaj!« Če se prostožidarjem posreči, da med katoličani zasejejo razdor, potem imajo toliko moči, kolikor si je žele. Zaenkrat mora seveda še laž služiti kot sredstvo k namevu. Neka druga informacija se n. pr. glasi: »Dokaz za nasprotstva, ki so v katoliškem taboru nastala celo med najvišjimi osebami kurije, je dogodek, ki se je pripetil 3. januarja v frnacoskem kolegu. Pokrovitelj zavoda kardinal Pompili je svoj govor zaključil z besedami največje simpatije in z izrečeno željo »za zmago Francije« . . . Seveda se je od kardinala pričakovalo le splošnih besed, ki bi imele vsaj pečat onih želja po miru, kakor jih oznanjuje Vatikan.«

Kar je kardinal v resnici rekel, to je postranska stvar, pač pa ima zgorajšnja vest to tendenco, da ljudstvo nalaže o nekem sporu najvišjih cerkvenih dostojanstvenikov in sv. očeta. Toda prostožidarji gredo še dalje. Žal se jim je posrečilo, da so si v Vatikanu samem najeli Judeža. Nočemo reči, katerega stanu je. Toda svoje »izdajalsko delo« razume preobro. Ne samo voditelji laške vlade niso o najmanjšem takozvanem vatičanskem dogodku sproti poučeni, ampak ravno Cerkvi sovražni časopisi so čudovito dobro poučeni o vseh avdiencah, pogovorih in dejanjih v vatičanski palači. Čuditi se moramo, zakaj neki taka pozornost. Razpredli so nek poseben sistem vohunstva in to podjetje ni zasebnega značaja. Italijanskim tajnim policistom, ki se sprehajajo po Petrovem trgu ali »za kratek čas« prodajajo razglednice, je naročeno natančno paziti na vsako gibanje pri Portone d' Bronzo. Čudno, da so se ravno zadnji čas, ko je napetost med laško vlado in Vatikanom postala intenzivnejša, informacije o papeškem dvoru v časopisu kar podvojile in sicer vsakikrat s pristavkom »iz zanesljivega vira«.

Pravijo, da sta papež in Vatikan nemškega mišljenja, da rimska duhovščina upa na odločilno zmago nemškega orožja in da

bo papež predsedoval mirovni konferenci, na kateri se bo rimsko vprašanje temeljito uredilo. Take in podobne govorice so neverjetno hitro razširili med ljudstvo. Ravno tako hitro bo šlo, če se bo laška vlada zmisllila drhal naščuvati proti Vatikanu. Nekaj korakov proč od stanovanja švicarskih gardistov je zloglasno zbirališče družali »Giordano Bruno« in v tem lokalni imajo sedaj vsak teden demonstrativna zborovanja proti papežu. Tako blizu Vatikana imajo stanovanje pristaši anarhije. Ali je treba kaj več kakor migljaja vlade in ta tolpa združja?

Zdi se pa, obstoji drug bolj gotov načrt: časopisje naj polagoma ljudstvo naščeva proti papežu. Prve doze tega strupa so že dane. Pravi učinek tega strupa pa se bo šele pokazal, ko bo nesreča dežele vpi-la po masčevanju. Nikar ne upati, da bodo Rimljani ščitili Vatikan. Komaj so zmagali svoje razburjenje, ko se je širila govorica, da je papež za Nemčijo in proti laški vladi. Po takih jasnih dokazih, kakor nam jih nudi laško prostožidarsko časopisje, ne more biti več dvoma, da bo za sv. očeta gotovo prišla ura najhujše nevarnosti.

Previdnost je tako odločila, da katoličani svojega skupnega vrhovnega pastirja vidimo v stiski, pa mu ne moremo pomagati.

Naša mornarica.

Vojno leto 1915. je pri koncu in potrebno je, da si malo podrobneje ogledamo velike zasluge naše avstro-ogrsko mornarice v tej svetovni vojni. Ako že v miru pravi pregovor: »Po njih sadovih jih boste spoznali,« velja ta pregovor za vojno v čisto drugem smislu in moremo iz podjetij čete brez nadaljnjega sklepati, kakšen duh vlada v nji.

Poglejmo enkrat malo nazaj in videli bomo našo mornarico v primeri z laško, da je majhna ali drugače izvrstno organizirana in opremljena in nam podaja razveseljivo sliko. Spomnimo se le na junaštvo in drznost, s katero sta se naši dve mali ladji »Zenta« in »Ulan« postavili v septembru 1914 proti velikanski francoski premoči. Kako samozavestno se je dala na razpolago majhna križarica »Cesarica Elizabeta« guvernerju Meyer-Waldecku, da brani nemško stražo na vzhodu, ko je bil izročen nesramen japonski ultimatum. In kako se zna-jlo boriti naši mornarji v podmorskih čolnih!

Decembra 1914 se je posrečilo linijskemu poročniku Lerchu torpedirati francoski dreadnought »Jean Bart« in ga težko poškodovati. Linijski poročnik Jurij vitez Trapp je s svojim podmorskim čolnom »U 5« na neki drzni poizvedovalni vožnji, daleč od domače luke, napadel ponoči fran-

cosko oklopno križarico »Leon Gambetta« v ožini Otranto pri izhodu Jadranskega morja in ga v 10 minutah z dvema dobro merjenima torpednima streloma potopil. Od posadke 850 mož se je moglo rešiti le 150 in »U 5« se je vrnil zopet nepoškodovan s svojo hrabro posadko v Kotor. Pri njegovem dohodu je razobesila admiralska ladja v pozdrav počastno zastavo, podobno kakor svoječasno nemško brodovje, ko je prispel v pristanišče Oton Weddingen z »U 9.«

In avstro-ogrski poveljniki podmorskih čolnov se morejo mirne duše postaviti na stran svojih nemških tovarišev. Nič manj kakor štiri napadi so bili podvzeti na italijansko vzhodno obal. — Že drugi dan vojni napovedi, dne 25. maja, je sledil prvi napad. Bombardirani sta bili Ankona in Benetke. Dne 19. junija je veljal napad Rimini-ju, kmalu nato sta sledila tretji in četrti napad, zadnji dne 11. avgusta, ko je bil Bari bombardiran in težko prizadet. Z vseh teh podjetij se je vrnilo avstro-ogrsko brodovje popolnoma nepoškodovano nazaj. Sovražno brodovje razen enega podmorskega čolna pred Barijem se ni nikjer pokazalo.

Da se je vsled teh napadov na obrežne kraje povzročila velika škoda, je samoposebi razumljivo, ali še večja kot ta je pa idealna, moralna škoda.

Pomislil naj se le, kaj pomeni, ponoči in podnevi biti na preži in se tresti za svoje premoženje in življenje. Kakšno malodušje se mora polastiti obalnih prebivalcev pri misli, da njihova mornarica, ki jih je že toliko stala, ni sposobna braniti lastnega obrežja.

Dve oklopni križarki, »Amalfi« z 10.4000 tonami in »Giuseppe Garibaldi« z 7350 tonami sta bili uničeni, končno je bila v novejšem času, dne 5. decembra, ob 10. uri dopoldne potopljena neka laška križarica z dvema dimnikoma, katere ime pa še do danes ni znano. Linijska ladja »Benedetto Brin« so Lahi vsled pomanjkanja smodnika sami z eksplozijo uničili. Avstrijci so povzročili, da so Lahi izgubili 4 torpedne čolne in 3 podmorske čolne.

Torej izgubili so 11 bojnih enot in sicer: 1 linijsko ladjo, 2 oklopni križarki, 1 malo križarko, 4 torpedne čolne in 3 podmorske čolne, ne da bi avstrijsko-ogrsko brodovje izgubilo samo ene enote. Pri številni laški premoči bi bil nasproten rezultat naraven in razumljiv.

Površen opazovalec, kateri upošteva samo število vojnihih ladij, mora priti do zaključka, da bo imela laška mornarica vse gospostvo v Jadranskem morju v svojih rokah, avstro-ogrsko mornarica pa se bo, iskajoča zavetja ob dalmatinski obali, umaknila.

LISTEK.

Dunajsko pismo.

Življenje beguncev na Dunaju. — Novica mirovnih pogajanj s Črnogoro.

Med razne kraje, kjer so se ustanovili begunci v večjem številu, spada tudi mesto Dunaj. Posebno iz obmejnih krajev Galicije jih je tu na stotine. Po izbruhu italijanske vojne je došlo gor tudi mnogo ljudi iz našega Primorja in iz Tirolske. Kakor Poljake in Ukrajince so sprejeli Dunajčani s sočutjem tudi južne begunce, katerim so posvetili še večjo skrb že iz jeze nad perfidnim Italijanom. A naši begunci so pa tudi veliko bolj hvaležni in dosedaj ni še bilo glede tega nikakih pritožb, kakor so se večkrat dogajale glede drugih. Nas Slovence bo pa v prvi vrsti zanimalo, koliko je Slovencev na Dunaju in kako se jim godi.

Kolikor sem mogel poizvedeti potom poizvedovanja pri centralnem begunskem odboru, ki pa radi obsežnosti delokroga in obilo posla, ki ga imajo uradniki, ni prav natančno, posebno tudi ker ne pišejo imena pravilno, se nahaja na Dunaju okoli 60 slovenskih beguncev. Raztrošeni so pa sem pa tja po mestu, tako da nimajo nobenega stika med sabo. Samo nekaterim

begunkam iz Brd se je posrečilo, da so sprejete v begunski dvorec (Flüchtlingsheim) X., Quellenstrasse 135. Tam imajo zastoj stanovanja, ki je prav čedno. Čudno je samo, da je v tem begunskem dvorcu tako malo Slovencev. Razen še omenjenih Slovencev iz Brd se ne nahaja nihče. Vse polno pa je Italijanov iz Pulja in potem tudi iz Gorice. Radi tega je razumljivo, da se omenjene ne počutijo tam preveč domače, a uprava naj zato skrbi, da se ne bo delalo nobenega razločka med Slovincem in Italijanom.

Kakor že morda znano, obstoje dalje na Dunaju razni pomožni uradi za begunce iz juga, kjer uradniki jako dobro obvladajo samo italijanski jezik. Ti uradi so določeni za vse begunce iz juga sploh, torej tudi za one, ki ne bivajo na Dunaju. Taki uradi so: pomožni urad za begunce iz juga, IV., Favoritenstrasse, in pododdelek deželnega odbora za pomoč beguncem, I., Herren-gasse 13. Za one begunce pa, ki so se vsled vojne stalno naselili na Dunaju, pa skrbi centralni begunski urad dunajskega mesta, kateremu načeljuje občinski svetnik dr. Rudolf Schwarz-Hiller. Ta urad podeljuje stalno podporo v znesku 90 vin. na dan in preskrbuje obleko, perilo in obuvala. Potrebnejšim daje tudi izredne podpore. Ta dnevni znesek 90 vin. dobi vsak begunec, naj si bo iz juga ali severa, kateri se je vsled vojne naselil tu na Du-

naju. Pozneje dobi navadno vsak tudi pri-boljšek ali »Aufbesserung«, kakor se ofi-cielno imenuje. Ta znaša vsakih 14 dni 4 krone. Torej vsak begunec dobi mesečno 35 kron. To podporo pa dobi šele potom prošnje na omenjeni centralni begunski urad dunajskega mesta in ako pride prošnja ugodno rešena. Proti odločbi centralnega urada ni dovoljen noben priziv, sme se pa obnoviti prošnja. Ako centralni urad dovoli beguncu to podporo, dobi ta takozvano legitimacijo, s katero šele sme iti po podporo. Isto izplačujejo v Pratu, v dvorani »Römersaal« nekdanjega »Venedig in Wien«. Izplačuje se vsaki dan od 8. do 12. ure predpoldne in popoldne ob 3. do 6. Uvažujoč nauk, da mora človek biti previden z denarjem, so uradniki izplačevalci jako natančni in počasni. Presedeti moraš v tisti dvorani vsaj poldrugo uro, preden prideš na vrsto. Sicer je to vsled velikega števila beguncev tudi razumljivo. Težko je to pa posebno materam, ki so pustile doma otroke, in imajo silo za priti zopet domov, a drugače ne gre. Dovoljeno je pa, da dvigne ena oseba za več drugih, samo mora prinesiti njih legitimacije. Podporo dajejo 14dnevno, ne mesečno.

Umevno je, da na Dunaju v sedanjih draginji s tistimi 90 vinarji ni mogoče živeti, zato si poišče vsakdo kak zaslužek, da mora vsaj za silo izhajati. Zaslužek do-

biti na Dunaju ni težavno, samo nekaj korajže je treba. Tu primanjkuje namreč delavcev vsake stroke in razne tovarne in druga podjetja so še zadovoljna, če dobijo kakega starega.

Omenil sem torej tukaj na kratko begunsko življenje na Dunaju, ki ni bogve kako izvrstno, a vseeno se eni počutijo bolje kot v raznih drugih begunskih središčih.

Hotel sem že končati pismo, a naenkrat začujemo na ulici: »Extraausgabe«. Navajeni smo sicer na te izdaje, a samo zvečer, a sedaj je poldne. Odprem okno in pogledam na ulico. Ljudje se nenavadno derejo k raznašateljem teh extraausgab, ki venomer kriči: »Friedensverhandlungen mit Montenegro!« Stvar postane tudi meni zanimiva in odidem na ulico ter kupim en izvod. Res, Črnagora je odložila orožje in stopila v mirovna pogajanja z nami. Kakor zgodba iz daljnjih dni se zdi ta govorica o miru. Mir, čudotvorna beseda! Kakor električna moč je prešinila ta beseda vse duhove. Vse govori le o miru! Res je, da je Črnagora majhna, a vseeno je dobro. Vsak začetek je težaven, a potem gre že lažje. Tako bo tudi sedaj. Za prvim mirom upamo, da bodo sledili še drugi in tretji in končno da pride tudi zadnji, ki spremeni popolnoma to grozno klanje v mirno, človeku spodobno življenje.

S. T.

Dogodilo se je pa čisto nasprotno. Avstrijci obvladujejo celo Jadransko morje. Še pred kratkim so podvzeli uspešen sukn.

Dne 5. decembra je avstro-ogrsko križarica »Novara« z nekaj rušilci potopila z ognjem iz topov v Medovi 3 velike in 2 majhna parnika, 5 velikih in mnogo majhnih jadrnic, ko so ravno izlagale živežne potreščine. En izmed parnikov je zletel v zrak. Čistu blizu je ladja »Warasdiner« uničila francoski podmorski čoln »Fresnel« in ujela poveljnika, drugega častnika in 26 mož.

Neko drugo brodovje je v noči na 23. november potopilo s tremi topovi oborožen parnik in veliko motorno jadrnico, ko sta dobro naložena plula iz Brindisija v Drač, preživelo posadko s parnika, med njimi štirje mornarje laške vojne mornarice, pa ujelo.

Ta uspešna podjetja ob dalmatisko-črnogorsko-albanskem obrežju, ki se še vedno ponavljajo, uplivajo zelo veliko na potek vojne na Balkanu, kajti zabranjujejo, da ne morejo priti Italijani Srbom na pomoč z živežem in strelivom. Črna gora je vsled delovanja naše mornarice že na pol izstradana.

Sedaj moremo šele razumeti, čemu so

se Italijani neprenehoma obotavljali podpirati Srbe in Črnogorce. Vzrok je bil — strah pred hrabro avstro-ogrsko mornarico. In ta strah ima še sedaj precej številnejsa italijanska mornarica. Kaj bolj žalostnega si more človek komaj predstavljati.

Ko so bili Lahi še naši zavezniki, se je pri nas računalo navadno s tem, da bi mogla naša mornarica v zvezi z italijansko vzdržati protiutež proti francosko angleški mornarici v Sredozemskem morju. Sedaj nam je pa znana vrednost italijanskega brodovja, in se moremo le veseliti, da smo povzročili to jasnost mi Avstrijci in ne v nasprotnem slučaju Angleži, kajti prebuditelj iz lepih sanj bi bila za nas zelo žalostna. Povsodi se povprašujejo: Kje je na celem svetu ostala močna italijanska mornarica? Kaj neki sedaj dela? Z edino izjemo, ki jim je pa vsled nesrečnega podjetja proti dalmatinski obali prineslo dne 18. julija izgubo ladje »Guiseppe Garibaldi«, niso podvzeli Italijani dosedaj na morju ničesar. Ljudje se bore, ne ladje!

In pri tem je bil Sonnino še toliko drzen, ko je zatrjeval v svojem zadnjem govoru pred zbornico, da je laško brodovje dozorelo svoji nalogi in je zelo hvalil. Iz samega sebe se norčujejo, samo ne vedo kako!

Novoletna bitka končana. — Ruske izgube: 70.000 mrtvih in ranjenih, 6000 ujetih.

AVSTRIJSKO URADNO POROČILO.

Dunaj, 18. januarja. Uradno se razglša:

Ker se tudi včeraj niso pripetili kakšni posebni dogodki, se lahko smatra, da je noveletna bitka v vzhodni Galiciji in ob besarabski bojni črti, o kateri iz lahko umljivih vojaških razlogov dnevna poročila niso mogla objavljati temeljitih podatkov, končana.

Naše orožje je zmagalo na vseh točkah 130 km širokega bojišča. Naša nad vso hvalo vzvišena pehota, nositeljica vseh odločilnih bojov, podpirana zelo razumno in spretno po topništvu, je vzdržala vse postojanke proti krajni veliki premoči.

Velika noveletna bitka na severovzhodu se je pričela 24. decembra lani in je trajala, prekinjena le posamezne dni z odmori artiljerije, do 15. januarja, torej skupno 24 dni. Veliko polkov je stalo v tej dobi skozi 17 dni v najhujšem boju.

Povelja ruskim četam, izpovedi ujetnikov in cela vrsta uradnih in poluradnih izjav iz Petrograda potrjuje, da je zasledovalo rusko vojno vodstvo z ofenzivo svojih južnih armad velike vojaške in politične namene.

Tem namenom so odgovarjale tudi množice ljudi, ki jih je nastavljal sovražnik proti našim bojnim črtam. Žrtvoval je, ne da bi bil dosegel kak uspeh, vsaj 70.000 mož na mrtvih in ranjenih in nam je prepustil skoraj 6000 ujetih borilcev.

Po sestavi čet so zmage v noveletni bitki deležni vsi rodovi monarhije.

Sovražnik zbira zopet ojačenja proti vzhodni Galiciji.

Sicer na severovzhodu nobenih posebnih dogodkov.

Namestnik načelnika generalnega štaba: pl. Höfer, fml.

USTAVLJENA RUSKA OFENZIVA.

Haag. Iz Petrograda se poroča, da se namerava ustaviti ruska ofenziva ob besarabski meji, ker se ni doseglo nad, ki so jih pričakovali od nje, da bi bili potegnili z Balkana večje avstrijske ali nemške sile.

Braševo (Kronstaat.) Rumunsko časopisje skoraj brez izjeme sodi, da rusko časopisje ne bo moglo trajno zamolčati dosedanjih neuspehov velike ruske ofenzive v Galiciji in v Bukovini. Nekateri navidezno nedolžni migljaji ruskega časopisja kažejo, da je pričela ruska vlada na novi neuspeh ruskega orožja že pripravljati prebivalstvo. Veliki ruski listi že naglašajo, da je rusko vojno vodstvo izvajalo le obrambo, a veliki transporti ranjencev v zaledje kažejo ruskemu narodu, s kakšnimi strašnimi izgubami je v zvezi obramba, kar že itak vznemirjen ruski narod še bolj vznemirja.

Vojska z Italijo.

AVSTRIJSKO URADNO POROČILO.

Dunaj, 18. januarja. Uradno se razglša:

Položaj je neizpremenjen. V Dolomiti, ob tolminskem mostišču in na Goriškem mestoma živahen boj s topovi. Odšli smo manjša sovražna podjetja pred imenovanim mostiščem in napade na naše postojanke na severnem robu gore sv. Mihaela.

Namestnik načelnika generalnega štaba: pl. Höfer, fml.

Zračni napad na Ancono.

Dunaj, 18. januarja. Uradno se razglša:

STRAŠNE IZGUBE RUSOV.

Budimpešta. »A Nap« poroča z besarabske meje. Pred našo besarabsko bojno črto leže mrtvi Rusi v strašnih množinah. Sovražnikove izgube presegajo izgube v Karpatih. General Ivanov more carju, ki se nahaja za bojno črto, poročati le o popolnem neuspehu.

RUSI MOBILIZIRAJO VETERANCE.

Kodanj. Ker v Rusiji zelo manjka podčastnikov, so se obrnili na podčastnike med veterani, ki že nad deset let ne služijo in ki niso več podvrženi črnovojniški dolžnosti, naj se priklase prostovoljno. »Ruski Invalid« poroča, da se jih je veliko prijavilo v starosti od 40 do 60 let. Car je dovolil, da smejo vstopiti v polke, v katerih so prej služili.

PROGA PETROGRAD — MOSKVA ZAPRTA.

Kodanj. Proga Petrograd—Moskva so zaprli do konca januarja osebnemu prometu, da preskrbe z živili obe ruski prestolici.

ZNIZANA MERA REKRUTOV V RUSIJI.

Stockholm. Ministrski svet v Petrogradu je sklenil, naj se zniža mera na najmanj 150 cm.

IZDELOVANJE STRELIVA V RUSIJI.

Stockholm. »Novoe Vremja« poroča, da dela zdaj v ruskih municijskih tvornicah veliko vojnih ujetnikov. V municijskih tvornicah dela zdaj 2 milijona delavcev, mož je 1.250.000, med njimi jih je 226.000 oproščenih službe z orožjem.

GLEDALIŠČE V DVINSKU OTVORJENO.

Kodanj. Ker je na bojišču pri Dvinsku popolnoma mirno, so zopet otvorili gledališče, kakor tudi vsa druga zabavišča. Vrnili so se uradniki, trgovci in civilno prebivalstvo, ki je pobegnilo na Vitebsk.

POSLANEC BREITER SPUŠČEN IZ ZAPORA.

Dunaj. Iz Stockholma se poroča: Na odločen nastop poslanca dume Savenka so izpustili iz zapora državnega poslanca Breitera v Kijevu, kjer ostane še naprej na prostih nogah. Zdravje se mu je izdatno izboljšalo.

NAŠI VOJNI UJETNIKI V RUSIJI.

Stockholm. Američan Warr je prepoznal ujetniške tabore avstrijskih vojnih ujetnikov v Amuru in v guberniji Irkutsk. Izjavlja, da so ujetniki z živežem dovolj preskrbljeni, kakor tudi z oblieko in da so stanovanj zadovoljiva. Ujetniki v Irkutsku so nastanjeni v lopah pri mestu. Ujetniki se lahko kopljejo, z obuvalom so dobro preskrbljeni, ker izdelujejo čevlje v ujetniških delavnicah.

Brodovje pomorskih letal je 17. t. m. popoldne izvedlo močan napad na Ancono, kjer so zadele in zažgale težke bombe kolodvor, elektrarno in vojašnico. Zelo ljuto streljanje štirih obrambnih topov ni učinkovalo. Vsa letala so se vrnila neškodovana.

Poveljstvo mornarice.

Italijansko uradno poročilo.

Rim, 15. januarja. Uradno poročilo: Delovanje artiljerije je bilo tekom dneva na tirolski meji in v karnijskih alpah zmerno, ob Soči precej živahnih in je doseglo posebno na višine severozahodno od Gorice posebno silovitost. Ogenj sovražnih baterij, kateremu so naše uspešno odgovarjale, je bil namerjen posebno proti postopankam pri Oslavju in je trajal do poz-

nega večera. Na Krasu so naše baterije namerile ogenj proti sovražnim utrdbam v odseku hriba sv. Mihaela in jih porušile v širini 400 m. Brodovje naših letal je napravilo obsežen polet nad ozemljem vzhodno od Soče in je obstreljevalo sovražno letališče v Ajševici, tabore čet pri Čepovanu in Dornbergu, kakor tudi kolodvore v Logatcu, Prvačini in Ljubljani. Letala so bila izpostavljena ljutemu ognju številnih obrambnih baterij, vendar se je nepoškodovano vrnilo.

Rim, 16. januarja. (Kor. ur.) Uradno poročilo: V odseku med Sarco—Adiže se je dne 14. t. m. po živahni artiljerijski pripravi skušal nek sovražni oddelek približati našim postojankam pri izlivu Creste, pa je bil takoj odbit. Nek naš oddelek je zasedel otočje na jezeru Loppio. Dobro zadevajoč ogenj naših topov je razstrelil sovražno municijsko zalogo pri Ombretti in razkropil sovražno kolono, ki je korakala po rabeljski cesti (Jezerska dolina).

Na višinah severozahodno od Gorice je intenzivni kanonadi 14. t. m. ponoči sledil z ogromnimi silami sovražnika napad v odseku med potokom Pisumira (?) in Oslavljah. Prvikrat odbit je sovražnik še z večjimi silami obnovil napad, s katerim se mu je posrečilo udreti v naš jarek na fronti med točko 188 in Oslavjem. Zjutraj pa so naše čete z ljutim protinapadom pregnale sovražnika onstran Oslavja in se zopet polastile jarkov vzhodno od kraja. Zaplenili smo orožje in municijo ter ujeli nekaj mož. Sovražni letalci so metali bombe na Feltre in Červinjan. Človeških žrtev ni, samo lahka škoda.

Rim, 18. januarja. (Kor. ur.) »Agenzia Stefania« poroča: Včeraj ob 1. uri popoldne se je pripeljalo 5 sovražnih letal nad Jakin, ki so metala bombe. Ubita je ena oseba, stvarna škoda ni velika.

× × ×

Jakin, ki so ga zdaj obiskala naša pomorska letala že tretjič, je velevažen kot pristanišče in kot križališče srednjeitalijanskih železnic. Čez Jakin vodi železnica ob jadranski obali, ki pride iz Ravenne in se združuje pri Rimini s progo, ki pride iz Bologne. Severno blizu Jakina, v Falconari, se odcepi ena proga proti zahodu: v Florenco in v Rim. Dokler ni izbruhnila vojska, je bil Jakin velike važnosti avstrijskega popotnega prometa. Parniki z Reke so vozili tako, da so imeli popotniki direktno zvezo z rimskimi brzovlaki. Jakin je največje važnosti kot pristanišče na zahodni jadranski obali in je dobro utrjen. Naša pomorska letala so metala na mesto prvič bombe ponoči od 23. na 24. majnika 1915 takoj po vojni napovedi Italije, kar je povzročilo veliko škodo in požare. Drugič so metali naši letalci bombe v mesto 11. decembra 1915. Metali so zelo uspešno bombe. Tudi sedanji napad se je izvedel zelo uspešno, četudi trde Lahi, da škoda na blagu ni velika.

Tisza o vojski z Italijo.

Budimpešta, 18. jan. Grof Tisza je podal danes skupini poslancev zasebno obvestilo o vojski z Italijo. Rekel je: Italija je dolgo premišljevala, če naj nam napove vojsko. Čakala je, da so se bili boji v Karpatih, našo vojsko spomladi, predora pri Gorlicah, nato je šele udarila na nas. Pričakovali smo seveda, da napade Italija takoj z največjo silo, a Italija ni bila dovolj pripravljena. Izostal je prvi večji naval. Italijansko vojno vodstvo je čakalo cele tri tedne, predno je pričelo ofenzivo. Ker smo pričakovali, da nas napade sovražnik ob Soči z največjo silo, smo ga ob Soči nameravali le zadrževati. Bojno črto ob Soči smo smatrali le za začasno, toda v prvih treh tednih se nam je nudila prilika, da smo jo močno utrdili. V kamenitih puščavah se ne morejo od danes do jutri zgraditi postojanke, ki bi bile varne proti bombam. Cincanje Italijanov in njih pomankljiva priprava je omogočila, da smo ostali v naši začasni obrambni črti, kjer držimo zdaj svoje začasne postojanke že osem mesecev.

Italijanska ekspedicija v Albanijo.

Lugano. »Secolo« zahteva, naj Italija umakne svoje čete iz Albanije. Nesreča ni, če se izjalovijo kak sklenjen načrt. Saj se je to zgodilo tudi Angležem na Dardanelah. Ogrožena je plovba v Adriji, kar zadošča, da se opusti ekspedicija v Albanijo. Sporazum je sklenil glede na balkanske operacije, da izvedejo Francozi in Angleži ofenzivo iz Soluna, da krote Grško, Rusija naj kroti Rumunijo z odločno akcijo v Bukovini, Italija naj zbere srbsko armado, ki naj se organizira in oboroži iznova, da vrže s pomočjo Essad paše Avstrijce. Ker se je pa tudi ta načrt izjalovil, zahteva »Secolo« v interesu domovine, naj se hitro umaknejo italijanske čete iz Albanije.

Italija pošlje iz Albanije vojske domov?

Genf. V Parizu zelo učinkuje poročilo, da namerava Italija slediti zgledu Angležev na Gallinoliu in da hoče pozvati svoje čete iz Albanije domov, ker bi se mogle v Albaniji več časa braniti le združene čete sporazuma, kar je pa popolnoma izključeno. Pariško radikalno časopisje opozarja, da so Italijani nevoljni na Anglijo vsled

brezmernih napadov radi Črnogore in glede na nedosegljive voznine premoğu. Iz Londona se brzojavlja, da se je povišala prevoznina premoğu v 14 dneh iz Cardiffa v Genovo za 75 šilingov pri toni (1000 kg), kar lahko popolnoma uniči italijansko industrijo.

Italijani zbirajo v Tarentu transportne ladje.

Bukarešt. Italijanska brzojavna agencija poroča iz Rima, da zbirajo v Tarentu veliko italijanskih transportnih ladij.

Demonstracije v Milanu.

Lugano. Ker se je udala Črnagora, so bile v Milanu velike demonstracije. Policija je morala čuvati uredništvi listov »Giornale d'Italia« in »Corriere della Sera«, ki sta hujskali na vojsko.

Italijanski napad na Anglijo.

Lugano. Velikansko pozornost vzbujajo Bissolatijev članek v tedniku »Azione Socialista« proti gospodarski politiki vlade, v katerem se nahaja sledeči stavek: More li vlada trpeti, da pripomoremo Angliji do zmage pod pogojem, da, če traja vojska, leta, ubožajo zavezniki Anglije? — Cenzura stavek ni črtala.

Italijani zamenjavajo čete.

Lugano. Italijanska brzojavna agencija poroča iz Rima: Novo izurjene italijanske vojske novega letnika, 300.000 mož, so poslali na avstrijsko bojno črto, da zamenjajo del vojakov, ki so se borili do zdaj. Zamenjane vojske pošljejo na daljši dopust v garnizijsko službo v južno Italijo.

Pogajanja s Črnogoro.

AVSTRIJSKO URADNO POROČILO.

Dunaj, 18. januarja. Uradno se razglša:

Pogajanja, s katerimi se uredi, kako naj položi črnogorska armada orožje, so se pričela včeraj popoldne. Naše čete, ki so medtem zasedle še Virpazar in Rijeko, so ustavile sovražnosti.

Namestnik načelnika generalnega štaba: pl. Höfer, fml.

× × ×

Kako se izvedejo mirovna pogajanja s Črnogoro.

Dunaj. »N. Fr. Presse« poroča: Položitev orožja črnogorskih vojnih sil se izvede z vojaške strani. Ko se položi orožje, mora rešiti diplomacija nalogo, da se določi mirovna pogajanja, ki jih bo vodil po naročilu zunanjega ministrstva naš nekdanji poslanik na cetinjskem dvoru Edvard Otto, ki je že odstopal.

Edvard Otto,

ki je določen, da vodi mirovna pogajanja s Črnogoro, je star 54 let. Na Cetinju je služboval kot poslanik od l. 1913. do izbruha vojske. Prej je bil pridelen dolgo časa veleposlaništvu v Carigradu.

Zakaj se je morala Črnagora udati.

Dunaj. Položaj, predno se je udala Črnagora, je bil sledeč: Naše čete, ki so zasledovale Črnogorce, so se bojevale že na višinah zahodno od Rjeka in Virpazara. Videlo se je že Skadarsko jezero. Serpentina cesta, ki so jo zgradili za promet avtomobilov med Cetinjami in Podgorico, doseže pri Rjeki Črnogorcev Rjeko, po kateri se lahko vozi tudi s parobrodi v Skader. Ko bi vzeli te pristaniške kraje, bi bile popolnoma odrezane od morja in od svojih zaveznikov vse črnogorske sile, ki so se še vojskovali pri Podgorici, Nikšiću in južno od Berane. Italijani bi bili mogli poslati pomoč le še v Skader.

Kralj Nikolaj pisal cesarju Francu Jožefu.

Dunaj, 18. jan. Z dobro poučene strani se poroča, da je kralj Nikolaj 13. t. m. pisal cesarju Francu Jožefu.

Kralj Nikolaj v Skadru.

Dunaj, 18. jan. »Wiener Neues Tagblatt« poroča, da biva črnogorski kralj v Skadru.

Kralj Nikolaj se vrne v Cetinje?

Curib. Švicarski listi poročajo, da se, ko se končajo mirovna pogajanja, vrne črnogorski dvor in vlada v Cetinje, da se tudi na zunaj pokaže končni odstop Črnogore od sporazuma.

Laški očitki črnogorskemu kralju.

Kolin. »Kölnische Ztg.« poroča, da očitajo v Rimu kralju Nikolaju, da je pričel brez nujne sile mirovna pogajanja z osrednjima velevalstima. Če bi se bili Črnogorci držali na Tarabosu, bi zasedba stare Črnogore ne pomenila veliko.

Lugano. Vtis črnogorske kapitulacije v Italiji je strašen in so zato glave politikov zmedene, kar kažejo tudi prvi hitri komentari velikih dnevnikov. Vojaški sotrudnik »Secola« piše: Z vojaškega stališča je popolnoma vse eno, če se vojskuje Črnagora do zadnjega moža ali se pa uda, uspeh ostane isti. Položaj v Albaniji se pa v vseh slučajih še bolj otežkuje in vprašati se moramo, če kaže, da nadaljujemo še svoje vojaške priprave onstran Adrije in jih še po-

ostrimo, ali če bi ne bilo boljše, da popustimo tudi svoje dosedanje polovičarske odredbe, ki nas, kakor so se dozda izvajale, lahko dovedejo do poraza. Politični sodružnik »Secola« se pa ne strinja popolnoma s svojim vojaškim tovarišem. Sodi, da bi se bila Črnagora lahko še vojskovala naprej. Postopanje kralja Nikolaja je skoraj izdajalstvo nasproti zaveznikom. Poročilo povzroči globoko bolelost javnem mnenju zaveznikov. Prvič se zgodi v zgodovini Črnogore, da stopi noga osvajalca v deželo, a padec Lovčena ne pojasni dovolj kapitulacije. Črnogorska armada bi se bila lahko umaknila in bi se bila lahko uspešno branila v gorah, dokler bi ji ne bili prihiti na pomoč zavezniki, posebno Italija, katere čete so že stale v Albaniji. Če je kljub temu sklenil kralj Nikolaj da izroči deželo brezpogojno sovražniku kljub vsem junaškim izročilom Črnogore, je to edino umljivo, da je kralj v znani svoji diplomatični zvitosti se skrivaj pogajal s sovražnikom, kar mu zagotovi gotove ugodnosti.

Vilš črnogorske kapitulacije v Petrogradu.

Kodanj. Presenetljivo hitri nastop avstrijskih čet proti Črnigori in polom črnogorske obrambe je v Petrogradu presenetil. Naknadno se je izvedelo, da so se med Petrogradom in Rimom zaradi vojaške pomoči Črnogori živahno pogajali. Medtem ko je naglašal Cadorna, da ne more pogrešati nobenega moža, je Rusija zahtevala vedno nujnejše, naj Italija že z ozirom na lastne koristi pomaga Črnigori, a predno so se dogovorili, je že nastal v Črnigori popoln polom.

Radi naše zmage v Črnigori v Berlinu šolski praznik.

Berlin. (Kor. ur.) Višje poveljstvo v markah je ukazalo, naj odpade pouk povodom orožnega uspeha zvezne monarhije na črnogorskem bojišču v sredo, 19. t. m., v Berlinu in v provinci Brandenburg.

Kaj bo z Grško?

Ententin ultimatum Grški.

Berlin, 17. januarja. »Vossische Ztg.« poroča iz Sofije: Po vesti atenskih vesti sta včeraj Angleška in Francija izročili grški vladi noto z določenim rokom, ki je dejansko podobna ultimatu. Noto zahteva, da naj Grška v 48. urah vsem zastopnikom in konzulom četverozeve izroči potne liste, sicer bo enteta sama ukrenila vse korake, ki bi bili potrebni za varstvo njenih interesov. (Na Dunaj še ni došla vest, ki bi to poročilo potrdila. Op. ur.)

Ententa neti zaroto na Grškem.

Sofija, 18. januarja. Kakor poroča list »Utro« je policija odkrila sledove nove od entente zasnovane zarote, ki je hotela ujeti kralja in umoriti načelnika generalnega štaba Dushmanisa.

Konferenca v Atenah.

Kolonija, 18. januarja. Kakor poroča pariški »Temps« je imel francoski poslanik v Atenah zelo dolgo konferenco s kraljem. Pariški listi upajo, da se je poslaniku posrečilo razložiti kralju francosko stališče.

Grški kralj in armada.

Frankfurt, 18. januarja. »Frankfurter Ztg.« javlja iz Aten: Vse je osuplo radi ententinega izkrcanja v Pireju. Kralj misli zaenkrat iti v Lariso, kjer zbira grško vojsko.

O zanesljivosti armade si pristojni opazovalci niso edini. Dozdevno ima kralj znaten del višjih častnikov na svoji strani in vsled svoje priljubljenosti pri ljudstvu se ne bo tako hitro umaknil.

Poslanikom osrednjih sil je rekel, naj ostanejo pri njemu.

Nova grška nota ententi.

Berlin, 18. januarja. »Achtuhrblatt« poroča od ruske meje: »Ruskoe slovo« poroča iz Aten, da bo Grška izročila ententi novo noto, v kateri bo precej določno zahtevala absolutno neodvisnost Grške in garancije za ohranitev svoje nevtralnosti.

Ententa ni izkrcala čet na Grškem.

Dunaj, 18. januarja. »Südslav. Kor.« poroča iz Aten: Vse v tujini razširjene vesti o izkrcanju ententinih čet v Faleronu in Pireju so neresnične. Do danes se v obeh teh atenskih lukah čete niso izkrcale, ravno tako ne na otoku Zante. Položaj v Atenah je normalen.

Prepir radi Castelorizzo med Italijo in Francijo.

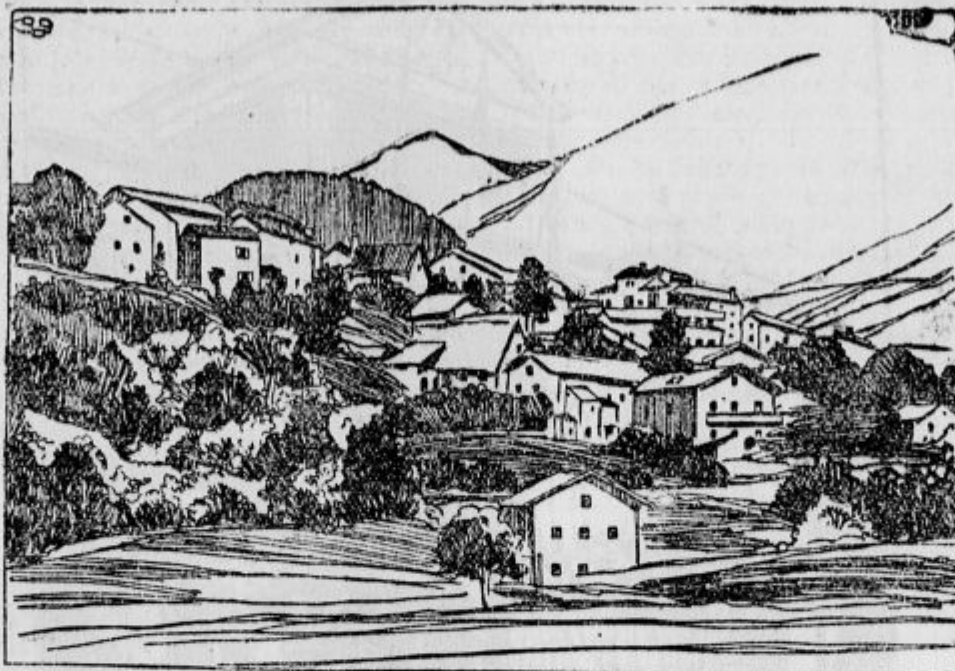
Sofija, 18. januarja. Radi zasedenja otoka Castelorizzo je nastal spor med Italijo na eni in Francijo in Angleško na drugi strani. Ob začetku vojne je Italija zahtevala ta otok in res so ji dali obljubo. Sedaj zahteva, naj francoske čete odidejo, da zasedejo otok laške čete. Balkansko poveljstvo je to dovolilo, toda le pod pogojem, da se Italija krepko udeleži solunske akcije, česar se pa Cadorna brani.

»Kambana« pravi, da se bo ob tem otoku še ententa razbila.

× × ×

Francosko uradno poročilo.

Pariz, 15. januarja. (Kor. ur.) Sovražni letalci so metali kroglice na James, severo-

Pogled na Tolmin.

zahodno od Kukeša in na Dogenazi. Ranjenih je nekaj grških vojakov, eden je bil ubit.

Bojne ladje pred Solunom.

Sofija. Pred solunskim pristaniščem je zasidranih dvanajst večjih bojnih ladij in križark, med njimi ena ruska križarka in 20 manjših križark. Zasidrane ladje varujejo mine.

800.000 mož proti Solunu.

Curich, 18. januarja. V krogih štiriporazuma pričakujejo začetek bojev za Solun. »Temps« trdi, da se bo v najkrajšem času pričel napad osrednjih vesilov in Bolgarije, ki imajo pod Mackensenovim poveljstvom zbrano armado, ki šteje 800.000 mož.

400.000 mož v Solunu.

Carigrad. Sodi se, da šteje zdaj posadka v Solunu 400.000 mož.

Usoda Soluna zapečaten.

Genj. Polkovnik Rousset izraža v »Petit Parisien« bojazen, da si osrednji vesilci sredi februarja popolnoma podvržeta Albanijo, nakar zapečati Köveszova armada usodo Soluna.

Sporazum v Kavali.

Sofija. Iz Aten se poroča, da so izkrcali Francozi v Kavali zopet čete in štiri oklopne vlake. Čete so pričele v okolici mesta takoj graditi utrdbe. Prebivalci so večinoma pobegnili. Francoski častniki sodijo, da udarijo osrednje vesile preje na Kavalo kakor na Solun.

× × ×

Srbe pošiljajo v Afriko?

Atene. V Solun so došle tiste srbske čete, ki so zbežale čez Florino na Grško. Angleški poveljnik je zahteval, naj srbskih vojakov ne razorožijo, marveč naj jih pošljejo v Afriko. Kralj Peter temu načrtu ni pritrdil, tudi srbski vojaki so ugovarjali, da bi nastopili na afriških tleh. Končno je srbski general Bojadić sklenil dogovor, da se pošljejo srbske čete v popolni opremi v Egipt.

Srbska vlada v Brindisi.

Rim. (Kor. ur.) Srbski ministrski predsednik Pašić je v imenu srbskega ministarstva, ko se je izkrcal v Brindisi brzojavil Salandri in Sonninu, da se zahvali na gostoljubnosti Italije nasproti srbski vladi in srbskim beguncem, ki bivajo v Italiji. Salandra je odgovoril, da sočustvuje Italiji s hrabrim srbskim narodom.

Oddelek italijanskih strojnih pušk.

Rumunija.

Rumunija in Solun.

Berlin, 17. jan. Kakor poroča »Berliner Tageblatt«, je Ventilla Bratianu, brat ministrskega predsednika, rekel: »Če Angleži in Francozi izpraznijo Solun, bi to bil samomor entente. Spomladi bomo videli, ali je ententa napravila samomor. Dejstvo je, da bo na Rumunijo v zelo veliki meri vplival razvoj pri Solunu. Če se Angležem in Francozom posreči, da se v Solunu drže in ojačijo, tedaj nas bo ta faktor moči kakor solnce zemljo vedno vlačil nase in Rumunija bo, če govorimo s stališča osrednjih sil, ostala vsaj nezanesljiva sosedja in sicer tem bolj nezanesljiva, ker je ministrski predsednik na duši svojega srca nekaj uspeha za Rumunijo obeta le od zveze z entento. Če pa bodo Francozi in Angleži pregnani iz Soluna, tedaj je ne samo moralnega ampak tudi političnega vpliva entente na Rumunijo konec.

Rumunija in Rusija.

Bukarešt, 18. jan. Rumunska vlada je potom ruskega poslanstva protestirala radi kršitve rumunske nevtralnosti od strani ruskih vojnih ladij. Dve ruski ladji sta namreč zasledovali dve rumunski prevoznici ladji, od katerih je bila ena potopljena že v rumunskih vodah.

Protest je sestavljen v vljudnih besedah, vendar jasno opozarja na posledice, ker so rumunske obmejne straže dobile naročilo, naj podobne dogodke preprečijo.

Boji na zahodu.

NEMSKO URADNO POROČILO.

Berlin, 18. januarja. Veliki glavni stan:

Streljanje na bojni črti se je ob večini jasnem vremenu pomnožilo.

Lens so zopet živahno obstreljevali.

Podlegli sta dve angleški letali v zračnem boju pri Passchendale in Dadizeele (Flandersko). Med štirimi letalci so trije mrtvi.

Nek naš letalec je sestrelil francosko letalo pri Medevichu (Maenwic). Voznik in opazovalec sta ujeta.

Vrhovno vojno vodstvo.

Francosko uradno poročilo.

Pariz, 16. januarja. Večerno poročilo: Precej silovit artiljerijski boj se je vršil v Champagni, v Argonih in Woivre. Sicer ni nobenega važnega dogodka.

Belgijsko uradno poročilo.

16. januarja. Na celi fronti belgijske armade se je zopet pričel silovit artiljerijski dvoboj. Ogenj belgijskih topov je na več točkah razkropil sovražno artiljerijo in je posebno uspešno učinkoval proti sovražnemu transportu, ki je šel jugovzhodno od Mekema po cesti Ypern-Dixmuiden.

Požar v angleški vojašnici.

London. (Kor. ur.) Velik požar je izbruhnil v soboto v vojašnici Royal Engineers v Chatamu. Uničil je več poslopij.

Državljanska vojska v Angliji?

Rotterdam. Sklepi rudarske zveze, ki se jim je pridružila tudi zveza železničarjev, proti stališču vlade o brambni dolžnosti so položaj vlade zelo znižali. Delavski voditelji so napovedali oistre sklepe proti Lloyd Georgeju, ker njegova zaslepljena politika strmoglavlja Anglijo. Delavski ministri, katerih odstopa niso sprejeli, izjavljajo, da se ne smatrajo več za ministre, ker sicer izgube zaupanje svojih volilcev. Obenem se pojavlja tudi na Irskem zopet državljanska vojska. Ulsterčani zahtevajo, naj se pritegne Irska službeni dolžnosti, Irci pa ugovarjajo. Na mnogih shodih so se že krvavo stekli.

Novi kanadčani na angleški bojni črti.

Rotterdam. V angleški poslaniški zbornici se je 17. t. m. obvestilo, da pošljejo še 50.000 mož na bojišče; pričakovali so, da jih pošlje do novembra 250.000. Avstralski

ministrski predsednik napoveduje, da pošlje do konca junija 300.000, Novozelandski ministrski predsednik pa pošlje 30.000 mož na bojišče.

Carjevo armadno povelje.

Glasm petrograjskih poročil je izdal car ob grškem novem letu naslednje dnevno povelje na svoje armade: Leta 1915. je minilo; bilo je bogato nesebičnih činov moje slavne armade. Stali ste v trdem boju z mnogoštevilnim sovražnikom, ki je bil z vsem bogato opremljen. Ustavili ste prodirajočega sovražnika s tem, da ste mu postavili nasproti svoje prsi kot nezavzet štít. Na pragu l. 1916. pošiljam svoj pozdrav mojim hrabrim vojakom. V duhu sem pri vas, ki se borite v strelskem jarku, ku, in prosim Vsemogočnega za njegovo pomoč vašim činom, vaši hrabrosti in vašemu junaškemu pogumu.

Nasha slavna Rusija tako dolgo ne more zagotoviti sadov svoje pridnosti in izkoristiti svojega bogastva, dokler sovražnika zmagovito ne treščimo ob tla. Ne bo miru brez zmage. Naj si so težave in žrtve še tako redke, smo vendar dolžni, da stvar domovine dovedemo do zmage.

Imel sem že priložnost na poljanah pri Molodečnu in Vilejki pozdraviti moje tamkaj boreče se polke. Tedaj sem čutil vaše iz srca prihajajoče navdušenje in vašo trdno voljo, da ste pripravljeni, da v polni meri izvršite svojo dolžnost nasproti domovini. V novo leto stopam z iskrenim zaupanjem v božjo milost in z zaupanjem v duševno moč ruskega naroda. Trdno se zaupam v brambono sposobnost ruskega ljudstva, v mojo armado in mojo mornarico.

Car ob besarabski fronti.

Bukarešt, 18. jan. Listi poročajo iz Unghehi: Ob besarabski fronti pričakujejo ruskega carja.

Rusi spremene vojni načrt?

Dopisnik lista »Ruskija Vjedomosti« poroča z ruske južne fronte, da odpor avstrijskih sil prekaša vse račune in bo treba izpremeniti ruski vojni načrt.

Letačci v viharju.

Burja na letališču. — V viharju in sovražnem ognju. — Neslišen boj. — Uspehi.

Vojni poročevalec »Berl. Tagblatt«, Leonhard Adelf, piše iz Gorice:

Burja na letališču. V dolini buči, tuli, ječi, kakor bi zbor mrtvih s Krasa žaloval za izgubljenim življenjem. Vsi možje vseh stotnij so noč in dan na mestu. Sotori, ki so bili na spodnjem robu obteženi z zemljo in kamenjem, se zibljejo kakor jadralnice v viharju. Vrvi, ki tekó na kolenh preko škrpcev, so skrajno napete. Odznotraj se upirajo tramovi in deske v napeto platno, ki resketa in se grozi raztrgati. Dva hangarja se združita na letala in jih pokrijeta kakor z mrljiškim prtom. Zjutraj sta omagana mostovo in vihar. Trije dvokrovniki zdrdžajo na travnik, ki ga je burja osušila. Letalski častniki, ki se drugače vozijo v kočiji, se pripeljejo danes v velikem avtomobilu. Stotnik-poveljnik prihaja tam od inspekcijske pisarne, kjer je prejel od zbornega poveljstva telefonično svoja povelja. Njegov ostro zarezani obraz, ki ga resnost odgovornosti dela starejšega, nego je v resnici, se dolgo sklanja nad zemljevide. »Stotnik L., Vi letite s podčastniškim pilotom B. Italijani so spravili na fronto nove baterije, katerih postojanke se morajo najti. Nadporočnik H. in nadporočnik P., postojanke na Sv. Mihaelu, ki jih je bobnajoči ogenj vrgel navskriž, je fotografično ugotoviti. Jam sam pogledam po nasprotnikovih rezervah. Nadporočnik Z., Vi greste z menoj. Ostali trije podčastniški piloti ostanejo v pripravljenosti.«

Opazovalci študirajo svojo zračno pot na zemljevidu. V te zemljevide so začrtane lastne in sovražnikove postojanke. Po dva do trikratni uporabi se izmenjajo z novimi. Voditelji letal se podajo k svojim dvokrovnikom. Letalski šoferji že tiče na svojih sedežih in poženo motorje: prasketanje pušk — rjovenje — in nazadnje orgljanje. Trikrat stoipetdeset konj besni v vezani sili. Vijak deluje in rezoče piska. Dvigne se roka — ropot motorja se poleže, solčne plošče propelerjev so zopet meči.

»Dobro.«

Pilot in opazovalec zavzameta drug za drugim svoji mesti v opaženih školah. Pilot z izkušenim pogledom premoti kontrolne instrumente in orožje. Bombe raznih oblik in teže so trdno zložene na krovu. Njihova šansa navzdol ima pri izvršku radij 50 m. Mauserjeva in razsvetljena pištola visita v usnjenih ovojih ob strani sedela. Dvokrovnik stotnika-poveljnika, avstrijski »Albatros«, nosi na postavku za opaževalčevim sedežem strojno puško, ki strelja s 120° razsežnosti za seboj. Opazovalec-stotnik L. se nagne v sedežu naprej in odkrcne električno žarnico, da pregleda Kammovo oddajno postajo za brezžično

brzjavljane. Obsvetil je pretikalni aparat, ustanovil naprej določeno dolgot valovanja in pretiplje Morseeve tipke. Potrebni tok za malo oddajno postajo proizvaja propeler, katerega vrtenje se potom železne verige z gumijevimi obroči potrojeno prenaša na vitel. Propeler izgubi pri tem komaj dvajset od svojih 1200 tur. »Vse v redu.« Stotnik-poveljnik požene svoj motor »Hiero«, držeče moštvo spusti drhtečega ptica, ki šine z vetrom in poleti v zrak. Srečno nazaj, tovariši, srečno nazaj!

Ostala dva sledita v kratkih odmorih, vijeta se v spiralah v višino in prekrizata Sočo 1500 m visoko tik pod oblaki. Mislimo si: koliko oči gleda sedaj kvišku, koliko želja želi srečo ali nesrečo? Sestorica mož obvlada dve armadi. Baterije umolknejo, da se ne izdajo, cele verige strelcev smuknejo v kritja kakor poljske miši. Sedaj zalajajo obrambni topovi kakor psi na luno. Bele ovčice se tvorijo iz nič, kakor v čarovniški predstavi glumača. Zde se kakor blazinice iz oblakov, ki jih mečejo angelci šaleč se proti letalom, in vendar so sovraštvo in izrodek pekla. Vidimo jih, kako se množe in izginjajo — in mehnično štejemo. Šeststo šrapnelov bluje dvestotisoč krogel proti njim, ki so naši prijatelji. Kljub temu smo čudno brezčutni: to je igrokaz, neresnično daljen in majhen in izven nas tudi po čustvu.

(Dolge.)

Sveli Oče.

Papež in konec svetovne vojske.

Amsterdam, 18. jan. Vatikanski zastopnik »Tijda«, glavnega glasila holandskih katoličanov, poroča: Papež Benedikt XV. pripravlja izjavo, s katero ugotavlja, da papež od konca vojske zase in za cerkev ne pričakuje nobene koristi in stremi samo za tem, da bi evropskim narodom vrnil mir.

Švicarski apel na katoličane glede rimskega vprašanja.

Včeraj smo prinesli vest, da »Neue Zürcher Nachrichten« vnovič potrjujejo svojo vest o »rimske« klavzuli. List je hončal: »Katoliški svet naj se v polnem obsegu zavzema resnosti položaja in naj mu posveti vso svojo pozornost!« Pred nekaj dnevi je pisal list: »Dovoljemo si vprašanje, ali ni nastopil čas, ko naj se katoličani vseh nevtralnih držav zberejo h kongresu odličnih laikov in zavzamejo svoje stališče do rimskega vprašanja in posebno do londonske klavzule? Že lansko jesen so odlični španski in holandski katoličani predlagali tak kongres. Toda iz razumljivih razlogov se je to misel takrat opustilo, to je odložilo. Kar pa tedaj ni bilo primerno, je sedaj nujno in tedanjim pomisleki so odpadli vsled londonske klavzule. Sedaj je prišel čas dela. Samo ogorčenje po časopisju ne zadostja več.«

Papež Rusinom.

Dunaj. (K. u.) »Reichspost« poroča: Papež je daroval za avstrijske Rusine, ki trpe vsled vojske bedo, 10.000 K.

Pozdravi naših junakov.

Prejeli smo naslednjo hrvatsko vojnopoštno dopisnico: Ponosni smo, da imamo ramo ob rami hrabre Slovence, ki nam s krepko desnico pomagajo trebiti italijanske izdajice. »Slovenec in Hrvat« ostane za italijanski narod najstrašnejši spomin. — Pristrčen dalmatinski pozdrav z bojišča vsem dobrim Slovincem in ljubeznivim Slovenkam, ki se morejo po pravici ponašati s svojim imenom! Živel! Slovenci! Narednik Prodan Cvetko, desetnik Sesan Orlando, Petković Ivo, razvodnik Bučević Marko, Bragulin Grgo, pešci Prodan Bartul, Miljas Antun, Butarin Petar in vsi Dalmatinci... dalm. pešpolka, 3. stotnija. — Po petmesečnem obstreljevanju je naša četa 40 Slovencev pri 4. stotniji še vedno krepka in vztrajna v brambli doberdobske planote. Srca niso nam upadla ne opešale moči! Iskrene pozdrave pošiljajo: Četovodja Maks Kenda, Franc Zorman, desetnik Franc Slave, poddesetnik Jos. Wizer, Jakob Makovec, Franc Srakar, Ivan Pavlin, Gašper Kolenc, Franc Hladnik, Jože Grm. — Nebroj pristrčnih pozdravov vsem cenjenim čitateljem »Slovenca« pošiljamo z naše ljube Adrije mornariški podčastniki: J. Florjančič, Dravlje, Leopold Blažič, iz Opatjega sela pri Gorici, Alojzij Dolenc iz Gor. Logatca, Alojzij Iršič iz Meslinja, vsi na Nj. Vel. ladi »Prinz Eugen«. — Podpisani, doma iz Gonjač, obč. Smartno, Brda—Kojško pri Gorici, naznanjamo z Dunaja, da smo hvala Bogu še vsi zdravi ter želimo isto tudi svojim domačim, prijateljem in zancem. Pošiljamo pristrčne pozdrave fantom in možem na bojišču in vsem drugim vaščanom in sovaščanom, vsem beguncem ter jim želimo na skorajšno srečno svidenje na domačih tleh. Dotlej pa potrpežljivo prenašajmo vse vojne križe in težave, ki naj nam jih ljubi Bog vsem skupaj v prid obrne. Jernej Koršič, kovač, Filip Bizjak, Ignacij Simčič, Peter Lenarčič, Janez Lipicer, Ivan Peršolja, Ivan Frinčič. — Pristrčno pozdravljamo vse be-

Kraljev dvorec v Cetinju.

gunce tolminskega okraja, posebno pa naše Volčane in Volčanke, o katerih že od začetka vojne ničesar ne vemo. Franc Jug. — Srčen pozdrav in na veselo svidenje po končani vojni v »Dvoru« pri kozarcu brica kliče s severnega bojišča vsem zancem in števerjanskim fantom na Dunaju: Anton Makuc, konjski zdravnik iz Grojne pri Gorici. — Pristrčne pozdrave pošilja narednik Fr. Komatar.

Sveli večer na laškem bojišču.

Daleč od doma, visoko v zasneženih gorah, kamor ne dospe niti glas zvona, sem praznoval letos sveti večer. V krogu svojih vojakov sem ga praznoval prav veselo. Za »božičnico« svojega voja sem si izbral veliko podzemsko jamo, v katero se zatečemo ob »hudi uri« sovražnega artiljerijskega ognja. V kotu sem postavil in bogato krasil božično drevo. Na eno stran sem zložil darila za moštvo, na drugo sem postavil jaslice, ki so priromale kot ljubko darilce prav iz dolenske prestolice.

V mraku so se pričeli zbirati možje in fantje v podzemeljski votlini. Ena sama sveča je slabo razsvetljevala prostorno jamo. Zagrinjalo tam v kotu je prikrivalo pogled na božično drevo in njegovo »lepo okolič«.

Slovesnost sta počastila s svojo navzočnostjo gg. bataljonskomandant in kompanikomandant. Nad 60 se nas je zbralo. Z navdušenjem, kakor bi odvarjal kako zborovanje, sem otvoril slavnost. Prav kratka vsebina mojega kratkega govora bi bila: »Srčno rad bi bil vsakdo izmed nas današnji večer doma pri stariših, ženi, otrocih. Toda ni še prišla ura... Visoko v gorah stojimo na straži proti sovražniku, ki je zavratno napadel svojega zaveznika, našo domovino. Dokler le ta premagani ne kleči pred našimi nogami, se ne umaknemo od tu! Dotlej tudi ne smemo misliti na dom...« V očeh posameznikov so se zalesketale solze. Nič čudnega! Večina teh ljudi je še lansko leto praznovala božične praznike doma pri svojih dragih. Tudi jaz sem se lansko leto še veselil v krogu svojih solarjev letos uživam to veselje v družbi svojih vojakov.

Po nagovoru bataljonskomandanta smo zaklicali presvetlemu cesarju trikrat »slava«. Zagrinjalo je padlo... Pred nami je stalo božično drevo v svetlobi in blesku. Zadolnela je božična pesem: »Sveta noč...« To je bil trenutek, ki mi ostane vedno v spominu! Prav kakor so se zbirali v starih časih kristijani v strahu pred neverniki v podzemskih rovih k skupni službi božji, tako smo tudi mi v neposredni bližini sovražnika v podzemski votlini opravili božično pobožnost. Slovesnost smo končali s cesarsko pesmijo. S trikratnim »slava« klicem priljubljenemu bataljonskomandantu smo dokazali, kako zelo nas veseli njegov obisk. Z razdelitvijo božičnih daril smo končali božičnico.

Dragi! Iz teh vrstic lahko spoznaš, da tudi tu v visokih gorah nismo pozabili na sveti večer; nasprotno po možnosti smo ga praznovali prav lepo.

V vednem in lepem spominu mi ostane sveti večer, ki sem ga preživel v l. 1915. na laškem bojišču.

× × ×

26. dec. 1915.

V vednem a strašnem spominu mi tudi ostane noč od 25. na 26. decembra. Strahote te noči Ti ne morem popisati. Grozovit vihar in snežen metež je zapiral človeku dihanje in se igral z njim kot veter jeseni z listjem. Več barak nam je z ljudmi vred zasulo s snegom tako, da se je komaj poznalo, kje bi imele stati. Vsa pota so bila na debelo zasnežena. Na mnogih me-

stih je bil sneg 4—5 m visok. K veliki sreči ni bilo tu pri nas nobene nezgode, dočim je zahtevala ta strašna noč v okolici precej žrtv.

Veselo, zmage in miru polno novo leto
Ti želi

Tvoj

Janko.

Kdaj bo konec vojske?

Genl. Minister Vandervelde je tu predaval 18. t. m. zvečer. Časnikarjem je izjavil: Prepričan sem, da izpraznijo Nemci deželo, pred tremi meseci bi tega ne bil verjel. Belgija postane zopet svobodna in nevtralna dežela, uvesti se pa mora splošna volilna pravica s pritrilom kralja. — Vprašan, koliko časa bo še trajala vojska, je odgovoril Vandervelde: Joffre mi je rekel: Vojska se bo končala tisti dan, ko izstopim iz armade t. j. 17. januarja 1917; French: v treh mesecih; Kitchener pa: da v treh letih. Kolikor mi je znano, francoski generali varujejo svoje ljudi, dokler ne prično velike ofenzive.

Primorske novice.

Strašen zločin v Cerknem. V noči od sobote na nedeljo okoli dveh ponoči so zapazili v Cerknem, da gori na griču za vasjo. Pogorela je hiša št. 148 »pri Bišku«. Ker stoji hiša na samem, je bilo že vse v plamenih, ko so prišli prvi ljudje na pomoč. Brez vode in drugih priprav so bili maloštevilni gasilci brez moči proti požaru. Prišlo je na pomoč tudi vojaštvo, a rešiti ni bilo mogoče ničesar več. Ko je požar toliko ponehal, da so se mogli približati hiši, so vdrl vanjo skozi okna. V hiši ni bilo nikogar, postelje in omare, sploh vse pohištvo ožgano in razmetano. Vse je mislilo, da so se domači kam rešili. Ko so pa proti jutru, ko je požar že ponehal, vdrl v zaprto klet, so našli ondi gospodinjjo z šestimi otroki mrtvo na kupu krompirja, vse zadušene po dimu požarja. Rešiti so se hoteli pred roparji, ti pa so jim hišo nad glavo zažgali! Vsa družina mrtva, vse gospodarstvo uničeno, mož pa pri vojaki.

O tržiškem dekanu preč. gosp. Ivanu Kren. Gdč. Josipina Kren, učiteljica v Radgoni na Štajerskem in sestra tržiškega dekana preč. gosp. Ivana Krena, o katerem so se opetovano širila nasprotujoča si poročila, nam piše: Moj brat, dekan in konzistorialni svetnik v Trzinu, Ivan Kren, znan kot izvrsten govornik, je vedno, posebno pa v zadnjem času z vzneseno besedo navduševal vernike k ljubezni do cesarja in avstrijske domovine, kjer se mu je le prilika ponudila. Svoje čč. gg. kaplane je poslal z ljudstvom, ki se je hotelo rešiti, sam pa je ostal na svojem mestu kot dušna opora in tolažnik onih, ki niso hoteli bežati. Regnicoli, ki so pravočasno ušli čez mejo, so sovražniku toplo priporočali tega nevarnega duhovnika, katerega so že od zadnje županske volitve (izvoljen je bil župan avstrijskega mišljenja) sovražili. Ko se je hinavski sovražnik privabil v naše kraje, je najprej padel po dekanu Krenu kot zvestem Avstrijcu. Zvezanega so odpeljali v Italijo. To je bila zanj mukepolna pot v telesnem in duševnem oziru. V Červinjanu se je onesveščen zgrudil; spravili so ga v tamošnje župnišče, kjer je smel do okrevanja ostati. Od ond mi je tudi pisal. Nato so ga odpeljali v S. Marino di Pisa in pozneje v Firence. Tam je še zdaj, kakor mi piše 1. decembra 1915. Godi se mu fizično dobro — tako mi poroča —, a nepopisno trpi zaradi izgube ljubljene matere. Poslal jo je bil namreč s solznimi očmi k meni, češ: »Ljuba mati, rešite se vi! Jaz

sem duhovnik in ne smem v trpljenju zapustiti svojega ljudstva. Ako bi pa naši mesto popolnoma izpraznili, pridem k vam, predno se podam v barake.« Uboga mati pa je tu pri meni iz žalosti zaradi sina — umrla. — Dekan Kren torej živi. Begunci iz Trziča, in sicer tudi oni liberalnega mišljenja, z občudovanjem in največjim spoštovanjem pripovedujejo, kako požrtvovalno in zvesto je dekan do zadnjega izpolnoval svoje duhovske in domovinske dolžnosti, kako zgleden je bil vsikdar v vsem svojem življenju. Vsi sklepajo z besedami: »Hvala Bogu, da le naš preblagi, požrtvovalni gospod dekan še živi!« — Pripominjam le še to, da naša družina ni furlanska, marveč smo pristni Tržačani.

Š: Pretekli torek, dne 11. jan., se je mudil v naših krajih prestolonaslednik nadvojvoda Karel. Med viharimi »Hoch« klici je izstopil iz svojega avtomobila in podal roko vsakemu izmed častne stotnije, kjer so bili zbrani odlikovanci. Saj marsikateri izmed njih so dčile celo štiri hrabrostne svetinje. Gromoviti »živijo« klici so zaorili, ko je stopal proti kraju, kjer je bilo zbrano civilno ljudstvo. Otroci z malimi zastavicami v rokah so mahljaje pozdravljali. Ljubezno smehljajoč in odzdravljajoč se je blizal, kjer ga je v vznesenih besedah pozdravil tukajšnji duhovnik. Jako laskavo se je izrazil, da ga zelo veseli, ker kaže slovensko ljudstvo povsod toliko patriotizma. — Bog živi toliko ljubeznivega bodočega našega vladarja!

Realcem iz Primorske. Na ukrepe deželnega odbora goriškega je c. kr. ministrstvo za uk in bogočastje s svojim odlokom z dne 27. decembra 1915, št. 37.948, odločilo sledeče: Uvažuje navedene razloge dovoljuje ministrstvo za uk in bogočastje, da tisti dijaki, ki so se začasno sprejeli v šolskem letu 1915/16 na državno realko v Mariboru in ki so bili obiskovali leta 1914/15 kako realko južnih kronovin, ki na njej ni uvedena angleščina kot obvezen predmet, nadaljujejo v tekočem letu svoje študije na državni realki v Mariboru po učnem načrtu, ki je veljal v njihovem učnem kraju na enakem zavodu z nemškim učnim jezikom in da torej obdrže kot obvezen predmet namesto angleščine slovenski, oziroma italijanski ali pa kak drug jezik, ki so se ga učili oblativno. Iz teh predmetov bodo morali dotični dijaki polagati semestralne, oziroma letne izkušnje.

Okrožnica vsem občinskim upravam na Goriškem. Že s svojim dopisom z dne 12. oktobra t. l., št. 7525, se je deželni odbor obrnil na c. kr. finančno ministrstvo z nujno prošnjo, naj dovoli občinam na Goriškem izdaten prispevek upravnim stroškom. To svojo prošnjo je deželni odbor podprl z dejstvi, da se od občin v prenešenem delokrogu s slehernim dnem zahteva upravljanje vedno novih poslov, dočim so dohodki, ki so potrebni v kritje upravnih stroškov, spojenih s temi posli, popolnoma izostali ali pa se vsaj znatno znižali. Deželni odbor je naglašal, da spričo tega dejstva vodijo naše občinske uprave je tično upravno življenje, ki mora brezposojno usahniti, ako vlada ne priskoči na pomoč. Dne 11. decembra 1915 je deželni odbor zopet prosil c. kr. vlado, naj ugodno predloži deželnemu odboru. S svojim dopisom z dne 28. decembra 1915, št. 89.244, je nato c. kr. finančno ministrstvo sporočilo deželnemu odboru, da je naročilo finančnemu ravnanstvu tržiškemu, naj izplača občinam na Goriškem v kritje upravnih stroškov predjem v skupnem znesku 168.800 K v dveh enakih obrokih, in sicer prvi obrok takoj, drugi obrok pa 1. marca t. l. Ta predjem bo treba v smislu odredbe c. kr. ministrstva začeti vračati s prvim letom po končani vojni, in sicer tako, da se ves predjem vrne najpozneje v desetih letih. C. kr. glavarstva bodo sporočila občinam, koliko dobi vsaka občinska uprava. Od goriškega deželnega odbora na Dunaju. Deželni glavar: Nam. dr. Anton Gregorčič, l. r.

Kaj ostane ranjencu najbolj v spominu? Nekdo piše iz Gorice: Ranjencu se dvoje vtisne v spomin: Peklo oziroma oženj zunaj, v katerem se je nahajal, in pa častite sestre. Po besedah častnikov in moštva se ne ve, kaj si bodo bolje zapomnili. Borba traja malo časa, rane se pa počasi celijo. Častite sestre vidijo noč in dan pri ranjencih. In kakšne rane so to in kakšna je nega! Pravo mučeništvo. Iz onega kota čuješ: »Sestra!« Iz drugega ravnotako. Od povsod: »Sestra, sestra, sestra!« Kdor je onemogel, pride sestra k njemu, četudi je ne kliče. To je prava ljubezen do bližnjega. A kaj jih nagiba k temu? »Kar ste bližnjemu storili, je ravnotako, kakor bi bili storili meni.« Drugi nagib: radost in hvaležnost bolnikov, ki je nepopisna. Mogel bi navesti tisoče in tisoče primerov, a bodi dovolj samo eden. Pridem k postelji ranjenca. Krepak mladenič, razvitih, močnih prsi, ki so prebite od kosa granate. Granata mu je zdrobila tudi obe nogi. Od bolečin je mogel komaj govoriti in mi povedati, kako se je bilo zgodilo. »Italijani so bili prodrli. Mi smo napravili protinapad. Naenkrat slišim glas: »Skopajte mi grob!« Spoznam, da je to glas našega nadporočnika C. Skočim tje. Vidim ga v krvi.

Pred njim Italijani. Poletim. Zgrabim nadporočnika in ga odvečem, a ravno tedaj vržejo Italijani dve ročni granati proti meni. Padel sem jaz, da rešim njega, a Bog naj njemu zdravje, meni pa kakor dragoljub.

Brez premoega. Iz Zadra se poroča: Pariniki »Dalmacije« niso mogli te dni odpluti, ker jim je zmanjkalo premoega.

Častno svetinjo za 40letno službovaneje je dobil poštar Edvard Dolenc v Trstu. — Umrl je v Trstu c. kr. poštni ekspedient v pokloju g. Franc Petrič, star 77 let.

V Kotor se najbrže v kratkem prično vračati izseljenci; vsi kateri se nahajajo v Dalmaciji, se na to že pripravljajo. Misli se, da se otvorijo tudi šole.

Dnevne novice.

+ General Borojević se zahvaljuje obmejnim Slovincem. Občinski predstojništvo pri Sv. Križu nad Mariborom je dobilo od generala Borojevića sledečo zahvalo: »Za odlikovanje me imenovanje častnim občanom slavne občine izrekam svojo srčno zahvalo. To odlikovanje smatram za proslavo mojih vojakov, ki se borijo ob Soči z neprimerljivo hrabrostjo, in med katerimi stoje tudi sinovi slavne občine, ki me navdajajo s ponosom. Z odličnim spoštovanjem bilježim udani Borojević, general pehote I. r. Vojna pošta 305, dne 13. prosinca 1916.«

+ Vojkovodja Borojević častni občan obmejne občine. Občinski odbor občine Selnica ob Muri je v svoji seji dne 16. jan. imenoval generala Borojevića za svojega častnega občana.

+ Kardinal Skrbensky izvoljen za olomuškega nadškofa. »Česka korespondenca« poroča iz Olomuca 18. t. m.: Danes dopoldne je bil s postulatijo izvoljen za olomuškega nadškofa kardinal Lev baron Skrbensky. V Prago pride brnski škof grof Huyn.

+ Izpremebe v vodstvu vojnega arhiva. Ravnatelj vojnega arhiva, general pehote Emil Woinovich je odstopil. Njegovo mesto prevzame generalni major Maksimilijan vitez pl. Hoen.

+ Odlikovanja. Vitezki križec Franc Jožefovega reda na traku vojaškega zaslužnega križca so dobili polkovnik v rez. Jakob Razlag, pri 7. pp.; polkovnik v rez. Mavricij Molisch, pri 97. pp.; podpolkovnik v rez. Alojzij Lubenik, pri 87. pp. Najvišje pohvalno priznanje je dobil: polkovnik v rez. Evgen Kainer, pri 87. pp. Ponovno najvišje pohvalno priznanje je dobil stotnik 97. pp. Franc Krusič. Vojaske zaslužni križec 3. vrste z vojno dekoracijo sta dobila podpolkovnik 17. pp. Franc Mattas in ranan podlegli poročnik 87. pp. Vinko Lapajne. Najvišje pohvalno priznanje je dobil major 87. pp. Bogomir Kern. Srebrni zaslužni križec s krono na traku hrabrostne svetinje so dobili: rač. podčastnik 47. pp. Vinko Pavalec in tit. narednika 97. pp. Franc Grzetič in Ivan Kompare. Srebrni zaslužni križec na traku hrabrostne svetinje so dobili: četovodja 97. pp. Ivan Škerbec, desetenik 97. pp. Gustav Graber in tit. desetenik Franc Ševšek, pri 8. san. oddelku. Srebrno hrabrostno svetinjo 2. vrste je dobil stražmojster 3. tren. divizije Fertschnigg Jakob. Bronasto hrabrostno svetinjo so dobili: ognjičar Ferik Franc, predmojster Gril Josip, topničarji Lucič Josip, Požar Matej in Rabar Gašper, vsi pri 6. trd. top. p.; pionir brzojavnega p. Badjura Ferdinand.

+ Ministri potujejo. Naš notranji minister princ Hohenlohe je obiskal v Budimpešti grofa Tisza, ki je pa včeraj prišel na Dunaj. Dan poprej je prišel na Dunaj honvedni minister baron Hazai.

+ Nemški uradni jezik. Češki cesarski namestnik je vsem državnim uradom poslal odlok, da je uradni jezik državnih, političnih in policijskih oblasti v notranji službi in dopisovanju z drugimi državnimi oblastmi le nemški. Ravno sedaj so vojni dogodki pokazali kot potrebo v državnem interesu in ne pomenjajo nobenega zapostavljanja kakšnega drugega jezika. Namestnik zahteva, da se uradništvo strogo drži teh predpisov; vsako kršitev naj se mu takoj naznani.

+ Balkanski vlak se je pripeljal natančno po voznem redu 17. t. m. ob 7. uri 20 minut zvečer v Carigrad. Sprejeli so ga z vso slovesnostjo.

— Osebnosti od južne železnice. Imenovan je g. revident Alojzij Vehovec v Logatcu za postajenačelnika Trnovo Bistrice. Premeščeni so gospodi: Ivan Gnezda, postajenačelnik v Postojni kot nadrevident v Gradec; na njegovo mesto v Postojno pa postajenačelnik iz Trnovega Bice, revident Franc Kočančič.

— Slovenski odvetniški uradnik v italijanskem ujetništvu. Iz Monreala na otoku Sicilija je došla te dni dopisnica bivšega odvetniškega uradnika pri dr. Leskovarju v Mariboru, enoletnega prostovoljca Al. Gomzi. Gomzi piše, da se nahaja v ujetniškem taboru v Monrealu pri mestu Palermo v bližini staroslavne katedrale. Na otoku je sedaj vse v najlepšem cvetju. Vsi vojni ujetniki trpe zelo veliko vsled domotožja in si žele priti v kratkem nazaj v svojo ljubo domovino.

— Umrl je v Postojni posestnik in gostilničar g. Pavel Jurca, star 56 let. — Nagloma je umrl na srčni kapi stotnik 47. pešpolka Henrik Zucco. — Umrl je trgovec Rupert Mišič iz Beljaka.

— Rumunsko žito. »Kakor se poroča, bodo prihodnji mesec posamezne dežele že dobile nekaj rumunskega žita. Bukareško agrarno glasilo »Argus« piše, da s 50.000 vagoni za osrednje države in 80.000 za Anglesko rumunske zaloge še niso pri kraju. Letina 1915. je prinesla 264.479 vagonov pšenice, 11.341 vagonov koruze, 115.604 vag. ječmena, 360.000 vag. koruze in 65.297 vagonov ovs. Berlinski krogi sploh ne verujejo, da je Angleska res kupila 80.000 vagonov pšenice in jo takoj v zlatu plačala. Kod naj jo spravi domov. Najbrže hoče s tem dozdevnim nakupom okrepiti stališče rumunskega poljedelskega ministra, da bo osrednjim državam pri novih nakupih stavil bolj trde pogoje.

— Na sestanku kmetijskih učiteljev v Ljubljani, ki se je vršil dne 12. t. m. v hotelu Union, se je po poročilu o društvenih zadevah razpravljalo o izboljšanju kmetijskega pouka po deželi. Udeleženci so prišli do zaključka, da je treba tudi v bodoče prirediti potna predavanja in kmetijske tečaje. Pri popotnih predavanjih naj se jemljejo po možnosti podrobna kmetijska vprašanja, ki so aktualne važnosti, in naj se snov do dobrega obdela s posebnim ozirom na razmere in potrebe dotičnega kraja. Tudi naj se za potna predavanja sestavi načrt za celo deželo, ki naj se objavi v »Kmetovalcu«. Popotni učitelji morajo imeti priliko, da pridejo saj enkrat na leto v posamezne kraje svojega okoliša in se kaže čim dalje bolj potreba, da dobimo za posamezne okraje usposobljene strokovne moči. Kmetijski tečaji, ki trpe po en dan ali tudi dlje, naj obdelujejo le posamezne kmetijske stroke in naj se prirejajo po krajih, kjer je prilika ugodna tudi za praktični pouk. Tudi je po dosedanjih izkušnjah potreba, da se za te tečaje zagotovijo primerna udeležba, kar se da na ta način doseči, da se tečaji dosti zgodaj objavijo in da se kmetovalci za udeležbo prej prijavijo. Kmetijski tečaji naj se vrše v krajih, kjer je treba bolj obširnega in s praktičnimi demonstracijami podprtega pouka. Tudi za kmetijske tečaje je treba, da se sestavi program, ki naj se objavi v »Kmetovalcu« z navedbo kraja, časa in učne tvarine.

— Iz Tržiča. Žensko pokopalno društvo je obhajalo te dni desetletnico obstoja. Je to eno res koristnih in potrebnih društev. Sedaj šteje 397 članic. V teku desetih let jih je umrlo 101. Premoženje znaša nekaj nad 4000 K. Za nizko mesečnino se preskrbi članicam ves pogreb z dvema duhovnikoma in zvonjenjem pri treh cerkvah. Za žive in mrtve se daruje vsak mesec ena sv. maša. Naj bi se to društvo lepo razvijalo še nadaljnja desetletja in privabilo mnogih novih članic!

— S strelno patroono se je igral Jožef Kastelic, 8 let star sin kočarja Antona iz Snerberjev št. 31 obč. D. M. v Polju, ki pa mu je roki razpočila ter ga težko poškodovala.

— Smrt za domovino. Na italijanskem bojišču je padel Josip Pupis, posestnik iz Dolenje Košane št. 32 v starosti 35 let. Zapuščal vdovo s peterimi otroci. Raniki je bil odločen mož katoliškega mišljenja in skrben oče svoji družini. Po njem žaluje vsak, kdor ga je poznal. Bog tolaži žalujčo družino!

Človek z dvema srci. Za časa prebranja v Segedinu na Ogrskem se je zdravniško dognalo, da ima 21 letni Oskar Bockovics dvoje src, na desni in levi po eno, ki bijeta čisto normalno.

— Za oslepele vojake. Za nameravani deželni zavod za slepe so dalje poslali deželnemu odboru darove: Upravištvo »Slovenskega Naroda« iz listove zbirke 54 K; Anton Werbole iz Medije-Izlake mesto novoletnih voščil 50 K; č. g. Janko Šiška, župnik v Senčurju pri Kranju, 10 K; Jožef Vukšinič v Metliki št. 35 50 K. Dalje so darovali mesto venca na krsto pokojnega komerc. svetnika Franca Povše: Peter Hartmann, reprezentant trdke Reininghaus & Puntigam v Ljubljani, 10 K; trdka Rajko Luckmann v Ljubljani, 10 K; Avgust Jenko, pekovski mojster in posestnik v Ljubljani, 20 K. — Bog plačaj!

Ljubljanske novice.

Ij ženski oddelek S. K. S. Z. ima v nedeljo, dne 23. t. m., ob 7. uri zjutraj v Križanski cerkvi običajno sv. mašo s cerkvenim govorom ter skupnim sv. obhajilom članic. K polnoštevilni udeležbi vabi — odbor.

Ij Umrla je 17. t. m. v deželni bolnišnici Marijana Amruš, prodajalka kruha in tobaka pri Jos. Bončarju na Poljanski cesti št. 19, znana pod imenom Marijana, stara 63 let.

Ij Rdeči križ. Po g. polic. nadkomisarju dr. Skubli v kazini uvedena zbirka za »Rdeči križ« o priliki poročila o predaji Črnegega znaša 55 K.

Ij Neupravičen trafikant. Policija je prišla v tukajšnji stari sladkorni tvornici l. 1860. v železnih rojenega zidarja An-

tona Mlakarja, ker je prodajal cigaretni tobak vreden 44 v. po 30 v. ovoj. Na njegovem stanovanju v Rožni dolini so našli celo zalogo tobaka in cigaret. Mlakar sicer taji, da bi bilo blago ukradeno, a drugače si pač ni mogel dobiti tako cenene tobake »opalde«.

Ij Po Starem trgu se je izgubila večja vsota denarja in dve izkaznici. Pošten najditelj naj to odda policiji.

Najdeno je nekaj denarja. Kdor je izgubil, naj se zgasi v Črni vasi št. 22 pri Marjeti Jevce.

Ij Dotična gospa, ki je prinesla včeraj v naše upravištvo najdeno zlato zapestnico, se naproša, da se še enkrat zgasi.

Turčija v vojski.

TURSKO URADNO POROČILO.

Carigrad, 17. januarja. Iz turškega glavnega stana:

Iraška bojna črta.

Nobene bistvene izpremembe. Naše topništvo je uničilo nek sovražen monitor, ki je križaril pri Šejk Sajjan.

Kavkaška bojna črta.

Naše čete se junaško branijo pred s premočjo izvajanimi sovražnimi napadi na naše postojanke med rekama Aras in Id in tako kljub ljutim snežnim viharjem vzdržujejo skupen nastop naših čet na krilih s središčem. Ostale bojne črte so neizpremenjene.

Carigrad, 18. jan. »Agence telegraphique Milli« poroča:

Kavkaška bojna črta.

Ruski napadi, kateri so vsled naših silnih napadov zadobili precej velike izgube, so bili, potem ko smo v zadnjem času dobili ojačenja, na celi bojni črti ustavljeni. Kljub zelo močnim napadom veliko močnejših sovražnih sil, ki so trajali osem dni, je položaj z nekaterimi brezpomembnimi spremembami za nas ugoden. Sicer ni nič za poročati.

× × ×

Nove naloge Turčije.

Carigrad. »Tanin« objavlja s posebne strani članek, da se Turčija ne more omejiti zdaj le na obrambo, ker čaka Turčijo na vzhodu še velika naloga.

Obračunu na Dardanelah sledita Mezopotamija in Kavkaz, kjer se tudi kmalu vse reši. Na turški zemlji se kmalu ne bo nahajal noben sovražnik več. A če se zavarujejo stare turške meje, še ni končana naloga Turčije v svetovni vojski, le obramba Turčije se konča. odoča naloga Turčije ne bo lažja, kakor je bila prva: a turško ljudstvo prevzame tudi nove dolžnosti in žrtve.

Kaj vse so našli Turki v angleškem taboru na Gallipoliju.

Carigrad. Zapuščeni angleški tabor v Gallipoliju je podoben velikanskemu sejmu. Povsod nalete Turki na velikanske zaloge raznega vojnega blaga: nešteti šotori iz kavčuga, vozovi, nosilnice, sesalke, obleke, odeje, usmrčeni in živi konji, mule, živež. Sir so Turki zmetali v morje, a obrdžali so vkuhanu sadje, čokolado, mineralno vodo, riž in sladkor. Velikanske so zaloge konjske krme. Angleži so zakopali 800 velikih krogelj in več sto municijskih zabojev, nad njimi so zgradili stranišča in pustili obešene ključe, a zvijačo so Turki pregledali.

300.000 Turkov proti Egiptu.

Genl. »Petit Journal« ceni, da se udeleži Turčija vojske proti Egiptu s 300.000 vojaki.

Tri japonske križarke odplule proti Sueškemu prekopu.

Pariz. (Kor. ur.) »Journal« poroča: Iz Tokia so odplule tri japonske oklopne križarke v Sueški prekop.

Poljsko vprašanje v pruskem državnem zboru.

Berlin, 17. jan. V razpravi glede novih davkov je rekel notranji minister Löebell glede poljskega vprašanja v Prusiji: Nekaj trajnega med vojno ne morem skleniti, zlasti ker je mogoče, da se po vojni razmere onstran vzhodnepruske meje razvijejo na eden ali drugi način. Pač pa naj bodo pruski Poljai gotovi, da bo v vlada v notranji politiki poljske interese obravnavala objektivno in dobrohotno, kakor to zahteva za zadržanje pruskih Poljakov v tem življenjskem boju Nemčije. Dotedaj pa mora biti dovolj, če se milo in upravičenim poljskim interesom primerno uporabljajo obstoječi zakoni.

Razna poročila.

Biokada Nemčije se poostri.

New York, 18. januarja. Washingtonski dopisnik lista »Evening Post« poroča, da je prejel Wilson od poslanika Page vest, da se izpeljava blokade proti Nemčiji v kratkem poostri in da se odpošlje

dolga nota kot odgovor na ameriško oktobersko noto.

Odgoditev nemškega državnega zbora.

Berlin, 18. januarja. Predsednik nemškega državnega zbora, dr. Kämpf, opozarja v svojem končnem nagovoru na odločnost nemškega naroda, ki je pripravljen prevzeti nase za bodočnost in velikost domovine največje žrtve. Državni tajnik dr. Dellbrück prečita nato odlok, s katerim se državni zbor do 15. marca odgodi.

Egipčani beže z dela pri utrjevanju Sueza.

Milan, 18. januarja. »Secolo« poroča, da ovira tamošnje domače prebivalstvo angleška utrjevalna dela ob sueškem prekopu. Mnogi uidejo z dela, čeprav dobe dvojno plačo.

Laški poslanik v Srbiji odpotoval na Krf.

Lugano, 18. januarja. Kapitulacija Črne gore je bila baže vodilnim krogom v Rimu že poprej znana. Baron Squitti, italijanski poslanik v Srbiji, je moral predvčerajšnjim neposredno po svojem prihodu v Rim odpotovati nazaj v Brindisi, odkoder je ravnokar odpotoval s člani srbske vlade na Krf.

Pri boleš'nah v obrazu vsled prehlada, ranitve ali dr. vzemite Fellerjev fluid iz rastlinskih esenc z zn. »Elza-Fluid«. 12 steklenic po šlj. poštne prosto za 6 kron lekarnar E. V. Feller, Stubica, Elzatrž št. 285 (Hrvatska). Več kot 100.000 pisem hvall učinek, enako Fellerjeve »Elza-kroglice«. (—ev—)

„Skrivnosti gozdne krčme“

Einar Zangenberg v svoji glasoviti dvojni vlogi.

Vse občuduje uprizoritev!

Samó danes in jutri ob 4., pol 6., 7., in pol 9. zvečer v »Kino Central« v deželnem gledališču.

Sprejemem takoj

krojaškega pomočnika

za boljše stalno delo **Ivan Stupica**, krojaški mojster Dob pri Domžalah. 78

Meblovana soba

na željo tudi nemeblovana se takoj odda v **Kandij št. 9** pri Novem mestu. — Poizve se tudi v **Ljubljani škotja ulica** v trgovini Strauss.

Stavbni tehnik

z večletno prakso išče za prosti čas v svojo stroko spadajoče primerno opravilo, n. pr. administracijo kake hiše ali kaj podobnega. Prijazne ponudbe pod št. 1955 118 na upravištvo tega lista. 118

Kupim ali vzamem v najem

malo posestvo

za več let. Naslov pove uprava tega lista pod št. 123.

Stara dobro idoča

trgovina

z mešaním blagom v Ljubljani na brezkonkurenčnem prostoru se radi boleznai proda. Ponudbe naj se pošljia na upravo lista pod »34 let obstoeca«.

Orehov okrogli les

kupi v vsaki množini po najvišjih cenah **Peter Angelo, Ljubljana.**

Le pisemne ponudbe se žele, tudi od trgovcev. — Posredovalci se iščejo proti dobremu plačilu. 2436

Organist in cerkvenik

dobi službo pri veliki romarski cerkvi M. B. na Crnigori pri Ptuj, ker je dosedanj pri voljak. Dohodki (denar, zbirce, lastno gospodarstvo itd.) so prav dobri, stanovanje krasno, orajje umetno prenovljene. Oglašijo se naj le v vsakem oziru prvovrstni prosilnik. Nastop 15. sušca t. l. Pisma z zn. na: **Župni urad Crnagora pri Ptuj, štajersko**

400 hl. belega in rumenega

Vipavca

naravnega se takoj proda po zmerni cenl. Vprašati pri **Batjel, Gorica, Stalna ulic št. 2.** Tam je vzorec ali pri **Valiču, id. mojter, Skrlje.**

Brez posebnega obvestila.

Globoko potrtem srcem naznaja-
njamo vsem sorodnikom, prijate-
ljem in znancem prežalostno vest,
da je naša nad vse ljubljena so-
proga, mamica, stara mamica in
tašča, gospa

URSULA KOBAR roj. DOLENC

danes 18. t. m. ob polu 2. uri ponoči,
stara 76 let, nenadoma mirno v Go-
spodu zaspala.

Pogreb nepozabne pokojnice se
vrši v četrtek dne 20. januarja t. l.
ob 2. uri popoldne iz hiše žalosti na
Zaloški cesti št. 13 na pokopališče
k sv. Križu.

Sv. maše zadušnice se bodo
brale v župni cerkvi Sv. Petra.

Ljubljana, dne 18. januarja 1916.

Matej Kobar, soprog. Marija in
Amalija, hčeri. Albert Kohlhauser,
zet. Franc, Danilo, Gvido, vnuki.

Kupim dobro ohranjeno

fotografično ozadje

(Hintergrund) v velikosti 300 x 300 cm. Ponudbe
s ceno in priloženo sliko ozadja na Ant. Vilar,
fotograf, Dol. Logatec. 141

Enonadstropna hiša

se zaradi odpotovanja pod ugodnimi po-
goji takoj proda. Več se izve v Rožni
Dolini št. 222 pri Ljubljani. 2552

VILA

z vrtom se poceni proda. Natančneje
se izve pri dr. Karlu Schmidingerju,
c. kr. notarju v Ljubljani. 142

Tvrška, Žaler & Co.

v Ljubljani, Franc-Jozefa cesta št. 5, kupuje:

jajca in krompir

na debelo — Prosimo takojšnjih ponudb z na-
vedbo cen. 150

Vsestransko

izobražena gospodična

želi mesta pri boljši družini, ali pomoč gospodini
obenem pomoč v trgovini ter pisarniških delih v
čemer ima popolno prakso. Gre tudi na deželo.
Naslov: »Marijiva« na upravnistvo »Slovenca«.

Šartljeva moka brez vsakih kart

Samo pri meni lahko dobite vsako množino
fine šartljeve moke. Samo en zavitek rabite za 1
šartelj brez kake druge moke, brez sladkorja, brez
kvasa itd. Mnogo 100 zavitev že razprodal. Ravno
tako priložimo vsakemu navodilo! Moka ostane
tudi delj časa, če so na suhem brani! Samo kratek
čas bo še dobili, zato naročite takoj a manj kot
3 zavite ne morem poslati. Cena za 1 zavitek
samo K 1.30. Pazite, da ne zamudite, ter da se
pozneje ne bodele kesali!

Razpošiljalnica šartljeve moke

Ivan Urek, Borovlje, Koroško.

Gospodična,

ki je dovršila osem razredov in napravila izkušnjo
črez meščanske šole, prosi mesta pri kakem poštnem
uradu v surho strokovne izobrazbe. — Naslov pove
uprava lista pod št. 160.

Pozor!

Jutri ob pol desetih
dopoldne se bode na jav-
ni dražbi prodal

les za kurivo

ob strugi Ljubljanice pri
Francišanskem mostu.

Izdaia konzorcij »Slovenca«.

V imenu Njegovega Veličanstva cesarja!

C. kr. deželno sodišče v Ljubljani je pod
predsedništvom c. kr. višje deželne sodnje svet-
nika Vedernjaka, v navzočnosti c. kr. deželne
sodnje svetnikov Milčinskega in Regalija in
c. kr. sodnika v. pl. Ohma kakor sodnikov in
pr. pr. Mikuša kakor zapisnikarja na obtožbo
c. kr. državnega pravdnistva kakor javnega ob-
tožitelja z dne 23. oktobra 1915. opr. št. St.
1210/15/2, zoper Josipa Brinšek-a, zavoljo pre-
greška po § 14 št. 2. cesarske naredbe z dne
7. avg. 1915 št. 228 drž. zak. danes po dognani
glavni razpravi, določeni vsled naredbe z dne
10. novembra 1915 opr. št. V. VI 654/15/11,
v navzočnosti c. kr. državnega pravdnika dr. Ja.
Neubergerja kakor javnega obtožitelja, prostega
obtoženca Josipa Brinšek-a, zagovornika dr. Tom-
šiča, po predlogu obtožitelja, da se obtoženca
obsodi v smislu obtožbe, razsodilo tako:

Josip Brinšek, rojen 15. oktobra 1880 v Tr-
novem, pristojen v Trnovo, kat. vdovec, trgo-
vec v Trnovem, predkaznovan, je kriv, da je
že enkrat kaznovan radi draženja tekom me-
seca oktobra 1915 v Trnovem izrabljajoč vsled
vojne nastale izvanredne razmere, terjal v tr-
govini za petrolej, torej za nepogrešljivo po-
trebščino, očitno čezmerno ceno.

Zakrivil je s tem pregrešek po § 14 št. 2
cesarske naredbe z dne 7. avgusta 1915, št. 228
drž. zak. in se obsodi po istem §-u z upo-
rabo § 260 b) k. z. na dva dni strogega zaporu,
poostrenega z enim postom in na denarno ka-
zen 500 K, v slučaju neizterljivosti iste v na-
daljnih 50 dni v zapor in po § 389 k. p. r. na
plačilo kazenskih stroškov. Po § 19 cit. cesar-
skega ukaza se bo sodba objavila na stroške
obtoženca v dnevnikih »Slovenec« in »Slovenski
Narod«.

IGN. ŽARGI

»pri
nizki ceni«

Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 3

Največja izbira raznega perila za dame in
gospode, potrebščine za šivilje in krojače, dalje
priporoča svojo veliko zalogo vojaških potreb-
ščin in sicer: pletenih srajc, spod. hlač, raznih
vrst nogavic (zoknov), dokolenic (Wickelgama-
schen), sviterjev, snežnih kap, rokavic, žilogrel-
cev iz volne in bombaža.

Na debelo in drobno

Sprejme se takoj pod ugodnimi pogoji,
starejši

hlapec h konjem

(Oženjeni imajo prednost.) pri tovarni barv v
Dolu pri Ljubljani. 146

500 K

Vam plačam, ako Va-
ših kurjih očes, bra-
davic in trde kože,
tekem 3 dni korenino,
brez bolečin ne odpravi
Cena: lončku z
jamstvenim pis-
mom K 1.—, 3 lončki K 2.50. — KEMENY,
Kaschau (Kassa) I., poštni predal 12/82 Ogrsko

Izurjenega kletarja

dalje 23

sodarskega pomočnika

ali sodarskega učenca in

2 kletarska delavca

ter enega

kočijaža

(vsi vojaštva prosti) sprejme takoj tvrška
M. Rosner & Co. Sp. Šiška poleg piv. »Union«.

Oglejte si

pred nakupom veliko zalogo
izgotovljenih oblek za

moške, ženske in dečke.

2371 Velika izbir

površnih jopic

za dame in deklice.

„Pri Škofu“.

Pred Škofijo št. 3, Lingarjeva in
Medarska ulica.

Podružnica tvrške R. MIKLAUC.

: Naročajte „Slovenca.“ :

Išče se starejša, previdna dekla

k živini. Služba takoj. Naslov pove Upravnistvo
161 »Slovenca« pod št. 161.

Potrjeno srcem javljamo pretužno vest vsem sorodnikom, prijateljem
in znancem, da je naš nad vse ljubljani brat, stric, svak, gospod

Jurij Podlipnik

c. kr. stolnik

v Krujevcu
v Srbiji dne 20. grudnia 1915 ob pol šestih uri zjutraj mirno v Gospodu zaspal.

Bodi mu zemljica lahka!

Virmaže pri Škofji Loki, dne 18. januarja 1916.

Žalujoči ostali.

Zahvala.

Za premnoge dokaze iskrenega sočutja, ki so nam došli povodom smrti
naše preljubljene, nepozabne soproge, oziroma matere in tete, gospe

Marije Saitz roj. Oražen

c. kr. poštarice v Kostanjevici

za krasne poklonjene vence, vsem udeležnikom pri pogrebu v Ljubljani
kakor tudi vsem ki so spremili v Kostanjevici nepozabno pokojnico k več-
nemu počitku, izrekamo tem potom našo globoko čutečo, srčno zahvalo.

Kostanjevica-Ljubljana, dne 19. januarja 1916.

Žalujoči ostali.

Kranjska deželna podružnica v Ljubljani

n. a. dež. življ. in rentne, nezg. in jamstvene zavarovalnice

sprejema zavarovanja na doživetje in smrt, otroških dot. rentna in ljudska, nazgodna in jamstvena zavarovanja.

Javen zavod.

Absolutna varnost.

Nizke premije.

Udeležba na dividendah pri življenskem zavarovanju že po prvem letu: Stanje zavarovanj koncem
leta 1914. K 173.490.838.—
Stanje garancijskih fondov koncem leta 1914. K 48.732.022.76
V letu 1914. se je izplačalo zavarovancem na dividendah iz čistega dobička . . . K 432.232.66

Kdor namerava skleniti življensko zavarovanje, veljavno za **vojno zavarovanje**,
naj se v lastno korist obrne do gori imenovane podružnice. — Prospekti zastoj in
pošiljine prosijo. 1439

Sposobni zastopniki se sprejmejo pod najugodnejšimi pogoji.

Marije Terezije cesta št. 12.

St. 500.

Razglas.

C. kr. etapno višje poveljstvo je z odlokom Op. št. 120.336 ex 1915 odredilo, naj
civilno prebivalstvo posveča posebno pozornost zbiranju nerabnih vrst vojaških oprav
in opreme ter odpadkov eraričnih predmetov in predmetov sovražnih armad.

Za nabrano obleko in orožje vsake vrste, kakor tudi za različne odpadke se
plačujejo nabiralne premije v znesku po 25 vin. za kg.

Predmete je oddajati najbližjemu vojaškemu oddelku (vojaškemu zavodu), ki bo
plačeval premije za zbiranje proti neoklapani pobotnici.

Proti osebam, ki krpe eraričnih predmetov prikrivajo, je napraviti v slučaju za-
sačenja kazensko ovadbo.

Ponudbe trgovcev za prodajo krp od civilnih oblek naj se pošiljajo s priloženimi
vzorci prevzemni komisiji za volno v c. in kr. vojnem ministrstvu, ki odloča o tem,
ali se ponudba sprejme ali zavrne.

Krpe eraričnih predmetov, ki jih ponudijo trgovci v nakup, se smejo prevzemati
le po ceni premije, določene za nabiranje.

Mestni magistrat ljubljanski,

dne 15. januarja 1916.

A. & E. SKABERNÉ

Ljubljana, Mestni trg

Specijalna trgovina pletenin, trikotaž in perila.

Priporoča svojo zalogo, kakor:

Sportno in vojaško perilo in sicer: nogavice, gamaše, dokolenice,
snežne kučme, rokavice, žilogrejce, sviterje, pletene srajce in
spodnje hlače iz volne, velblodje dlake in bombaža.

Perilo za dame in gospode iz šifona, cefirja, barhenta in flanele.
Perilo za dečke, deklice in dojenčke.

Gumijevi plašči, nahrbtniki itd.

Na debelo in drobno.

1926

Tisk: »Katoliške Tiskarne«.

Odgovorni urednik: Jožef Gostinčar, državni poslanec.